21 Temmuz 1941
Pazartesi
4 üncü Yıl - No. 1154

Yeni Sabah

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

İDARE YERİ
Nuruosmaniye, No. 84 İstanbul
Telgraf: YENİ SABAH İstanbul
TELEFON: 20795
Her yerde 5 Kuruş

Soyvet radyosunun bir şikâyeti

Soyvet radyosuna diyebiliriz ki ne kendileri aleyhinde harekete geçmek için bir teşvikten haberimiz vardır, ne de böyle bir teşvik vukua gelse bir semere vermesi ihtimal dahilindedir.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Soyvet radyosu bazı Türk gazetelerinden şikâyet ediyor. Ayni zamanda faşistlerin Türkiyeyi bir haçlılar seferine davet etmekte olduklarını söylüyor. Birdenbire büyük bir harp içine atılan ve şimdiki halde harp talihini kendisine pek müsaid görmeyen bir memleketin gayet hassasiyet peyda etmesi ve her şeyden çabuk alınmağa istidat göstermesi, psikoloji bakımından kolayca anlaşılabilecek bir hâdisedir. Onun için Sovyet dostlarımızın ufak şeylerden büyük mânalar çıkarmalarına ve hiç ehemmiyet verilmiyecek hâdiselerden teessür duymalarına akıl erdirebiliriz. Ve bundan dolayı kendilerine darılmayız. İstihkak kesbedilmemiş sitem ve târizlere maruz kalmak bizi komşu ve dostlarımıza karşı ittihaz ettiğimiz bitaraf ve hayırhah vaziyetten uzaklaştırmak için bir sebep teşkil etmez. Bilâkis zor dakikalarında kendilerine karşı daha itinalı ve dikkatli davranmayı, ufak bir sûitefehhümün bile vücut bulmamasına dikkat etmeyi isteriz. Bundan dolayıdır ki Soyvet radyosunun izhar ettiği teessürü sükût ile geçiştiremedik ve Türk milletinin hissiyatının yanlız bir surette tefsir edilmemesi için bazı izahat vereceği münasip gördük.

Sovyet radyosunun faşistler gibi umumî bir tabirle ifade ettiği muhitlerin Türkiyeyi bir haçlılar seferine teşvik ettiklerinden bizim şahsan haberimiz yoktur. İhtimal ki Sovyetler Birliği aleyhine silâha sarılmış memleketlerden bazılarının gazete veya radyolarında böyle bir takım neşriyat vukua gelmiştir. Fakat bu gibi neşriyat Türk matbuatında yer almamıştır. Türkiyenin Sovyetler Birliği aleyhindeki harbe iştirâk etmesi için bir teklif veya teşvik yapıldığını da bilmiyoruz. Yapılacağı farz ve kabul olunsa bile Alman - Rus harbinde takip edeceği hattı hareketi derhal kararlaştırarak bunu bitaraflık ilânı suretiyle bütün cihana bildiren hükûmet üzerinde hiç bir tesiri olmıyacağına komşularımız emin olabilirler. Çünkü esas itibariyle bu gibi harekelter Türklerin karakterine uymaz. Çarlar idaresiyle uzun harplerimiz olmuştur. Fakat bütün bu harpler emperyalist hırslar besleyen Çar imparatorluğunun tecavüzlerine karşı tarafımızdan varlığımızı müdafaa için ihtiyar edilmişlerdir. Hiç bir zaman hiç bir milleti arkadan vurmadık ve dost yaşadığımız bir memleketin uğrayabileceği muvakkat zorluklardan istifadeye kalkmadık. İnsanların ömürleri kısadır. Fakat tarih hiç bir şeyi unutmadan muttasıl ihtiyarlayan daima taze bir vücuttur. Bugün yapılacak haksız bir tecavüzün asırlar sonra bile fena neticeleri görülebilir ve intikam harpleri vukua gelebilir. Bugünkü harpte Sovyet Rusyanın galip ve yahut mağlûp çıkacağını kimse şimdiden kat'iyetle kestiremez. Fakat farzedelim ki mağlûp olacaktır; farzedelim ki hükûmet şekli bile değişecektir. Böyle olmakla beraber Rus milleti daima yaşayacaktır. Sayısı 80 - 90 milyonu bulan mütecanis bir Rus kütlesi daima ehemmiyetli, kudretli bir devlet teşkil edecektir. Biz bugünkü Sovyetler idaresiyle dost olduğumuz gibi Rus milletiyle de daima iyi geçinmek isteriz. Rus milletinin hafızasında iyi intıbalar bırakmayı her şeye tercih ederiz.

Milletler arasındaki iyi hatıralar diplomasi münasebetlerinin de dürüst ve düzgün devam etmesi için en sağlam teminattır. Binaenaleyh Rus milleti bu müşkül dakikalarında Türklerin ecnebi bir teşvik ile harekete geçebileceklerine hiç bir zaman ihtimal vermemelidirler. Türk hükûmeti siyasetindeki istiklâli şimdiye kadar kâfi delillerle bilfiil isbat etmiştir zannederiz. Sovyet radyosuna diyebiliriz ki ne kendileri aleyhinde harekete geçmek için bir teşvikten haberimiz vardır, ne de böyle bir teşvik vukua gelse bir semere vermesi ihtimal dahilindedir. Bu hususta tamamiyle emin olabilirler.

Bazı Türk gazetelerinin neşriyatından yabancı toprakların, yani Rus topraklarının işgali arzusu sezilmekte olmasına gelince, Sovyet radyosunun hangi refiklerimizi kastettiğini bilmiyoruz. Bizim gözümüze Türk gazetelerinde böyle yazılar çarpmadı. Maamafih bazı gazetelerde hakikaten bu mânaya gelecek neşriyat vuku bulsa bile Türk matbuat rejimini bilenler bundan hiç hayrete düşmemek icap eder. Çünkü gazetelerimizin başmakalelerini matbuat müdüriyetinin arzularına tercüman diye telâkki etmeğe imkân yoktur. Türkiyede yalnız (Ulus) refikimiz partinin organıdır. Diğer gazetelerin şahsî mütalealarından ne hükûmet, ne bütün memleket hakkında manevî bir mes'uliyet hissesi çıkarmağa mahal olamaz. Fikirlerini serbestçe ifade edebilen bir memleketin matbuatı pek tabiîdir ki az çok farklı kanaatleri müdafaa edebilirler. Fakat Rus dostlarımızı temin edebiliriz ki hükûmetin takip ve ilân etmiş olduğu bitaraflık siyaseti bütün Türk milletinin ve binaenaleyh bütün Türk matbuatının da esas siyasetidir. Bundan vukua gelebilecek ufak tefek infiradlar ancak şahsî birer mütaleadan ibaret kalırlar ve bir sitem veya şikâyete zemin teşkil edecek ehemmiyetten mahrum bulunurlar.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Cephe Notları

Alman taarruzu nasıl inkişaf ediyor? Stalin hattı nasıl yarıldı? Cephenin manzarası

[Anadolu Ajansı Harp muhabirinin hususî haberleri]

Berlin, 20 (a.a.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Cephenin şimal mıntakası şimdiye kadar en faal yer olmuştur. Burada geceli gündüzlü

(Sonu sayfa 5 sütun 2 de)

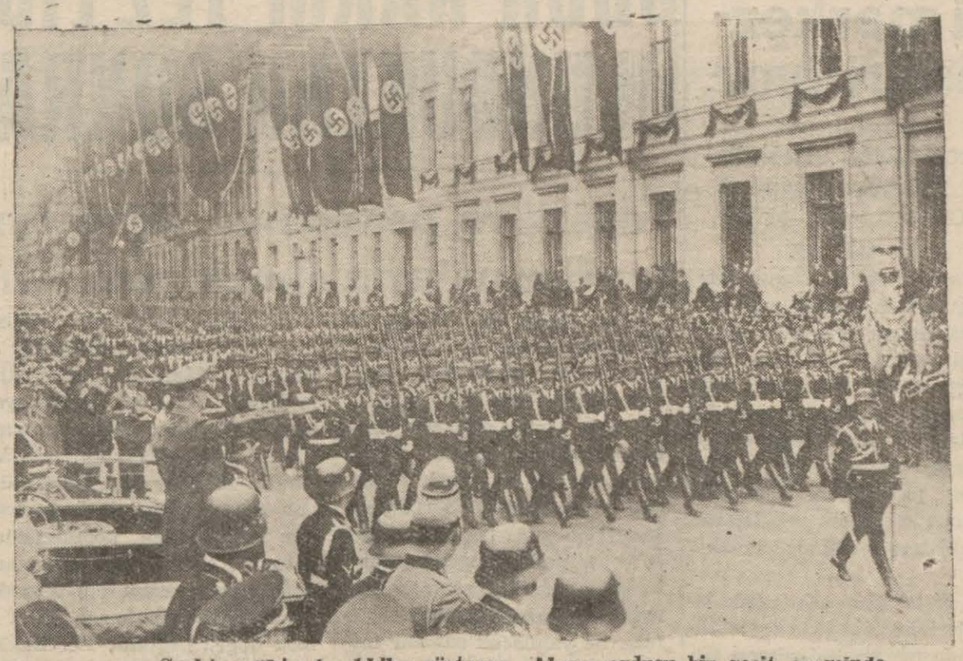

Şarkta mühim terakkiler gösteren Alman ordusu bir geçit resminde

Boğazların Türk hâkimiyetine geçtiği gün

Montrö anlaşması beş sene evvel bugün imzalanmıştı

Bugün; Lozan muahedesiyle gayri askerî bir halde bırakılan Boğazların yeniden kahraman ordumuz tarafından işgalini temin eden Montreux muahedesinin imzalandığı günün beşinci yıl dönümüdür. Bu muahede ile Boğazlardan geçiş serbestisi kaldırılmış, ve gayri askerî mıntakaların Türk ordusu tarafından fi'len işgali bütün dünya tarafından kabul olunmuştur.

Bu tarihî ve mes'ut gün dolayısile, Montreux muahedesinin imzalnamasını bize temin edenlere Türk mileltinin minnet ve şükranlarını bir kere daha teyit ederken bu muahedenin kabul ettiği ve bugün de mer'î bulu-

(Sonu sayfa 5 sütun 4 de)

ALMAN - RUS HARBİ

Berlin bildiriyor:

Rus kuvvetleri çevrildi

Sovyetlerin zayiatı bir buçuk milyon

Her cephede mühim terakkiler kaydediliyor

Berlin, 20 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının

(Sonu sayfa 5 sütun 3 de)

HARP VAZİYETİ

Stalin Hattında

Bu gidişle çok kanlı olduğuna şüphe edilemiyen çarpışmalar henüz kat'î neticeler vermekten uzaktır

YAZAN :

Emekli General Kemal Koçer

Alman taarruzları, muhtelif istikametlerde inkişaf ettirilmek üzere devam etmektedirler.

a) Moskova,
b) Leningrad,
c) Kiyef,
d) Besarabya.

Votebsk - Mohilef üzerinden açılan gediğin 30 kilometre genişliğe ve Simolesk ötelerine kadar inkişaf ettiğini Alman tebliğleri bildirdiler. Almanların burada çok mühim kuvvetlerle beş gündenberi taarruzlarını gittikçe şiddetlendirdikleri anlaşılmakta, Ruslar da büyük bir inat ve sebatla mukavemet ve mukabil taarruzlar tevcih etmektedirler.

(Sonu sayfa 5 sütun 1 de)

ALMAN - RUS HARBİ

Moskova bildiriyor

Baltık'ta bir zafer kazandık

11 Alman nakliye gemisi batırıldı

Alman taarruzları her yerde püskürtülüyor

Moskova, 20 (a.a.) — Sovyet istihbarat dairesi tarafından

(Sonu sayfa 5 sütun 3 de)

Türkiyenin vaziyeti

İngiliz resmî gazetesinin bir makalesi

Londra, 20 (a.a.) — Times gazetesi, Türkiyeye tahsis ettiği başmakalesinde diyor ki:

Türkiyenin bitaraflığını muhafazaya azmetmiş olduğuna kat'iyen şüphe yoktur. Beyruttan İskenderuna kaçan Vichy harp gemilerinin Türk makamları tarafından silâhtan tecridi ve mürettebatının enterne edilmesi, Türkiyenin bitaraflığını muhafazaya azmetmiş olduğu hususunda kalmış olabilecek her türlü şüpheyi izaleye kâfidir.

Bundan evvel de Türkiyeyolu ile general Dentz'e transit suretile takviyeler gönderilmesine Türkiye müsaade etmeği kat'iyen reddeylemişti.

Esasen salâhiyetli mahfiller, İngilterenin Yakın şarktaki mevzilerine karşı bir taarruzda Türk toprak - larından istifade edilmesine müsaade için Türkiyeyi ikna ve icbar hususunda bir ecnebi devlet tarafından yapılan her türlü teşebbüsün de ayni red ve ayni mukavemetle çarpışacağından asla şüphe etmiyorlar.

Sonra şunu söylemek lâzımdır ki, Suriye harbi esnasında Türkiyenin hattı hareketi tamamiyle dürüst olmuştur.

Şunu da ilâve edelim ki,

(Sonu sayfa 5 sütun 3 de)

Milyonluk define bir türlü çıkmıyor

Müstakbel milyoner M. Hayganoş ile meraklı bir konuşma

Üç gündenberi Sürp Agop mezarlığında aranan bir milyon liralık define henüz meydana çıkmamıştır. Definenin bulunduğu zannolunan sahada haf riyat üç metreye kadar derinleştirilmiştir.

Definenin yegâne varisi bulunan madam Hayganoş her an heyecan içinde definenin bulunmasına intizar ediyor. Bir arkadaşımız herkesten kaçan bu müstakbel milyoner kadınla konuşmaya muvaffak olmuştur. Arkadaşımızın yazısını aşağıda veriyoruz.

* * *

Madam Hayganoşun bulunduğu evin kapısını çaldım. Ayni

(Sonu sayfa 5 sütun 6 da)

Müstakbel milyonerlerden Madam Vartuhi

İngiliz hava akınları

Alman şehirlerinde çok büyük hasarat yapıyor

Londra, 20 (a.a.) — Hava nezareti istihbarat servisi tarafından bildirildiğine göre en aşağı Aix - la Chapelle ve Munster üçte biri tahrip edilmiş bulunmaktadır. Zayiatın ağır olduğu ve hasarın tamiri için kesif bir tarzda aylarca çalışamk lâzımgeleceği zannedilmektedir. Achen'e 10 ve 11 Temmuz gecelerinde de, daha evvelki gecelerde olduğu gibi, şiddtli hücumlar yapılmıştır. Birçok yüksek infilâk bombaları ile yedi bin yangın bombası bu şehrin üzerine yağdırılmıştır.

Şehrin merkzeinde en çok

(Sonu sayfa 5 sütun 5 de)

Propaganda harbi

İngilizlerin "V„ harfi propagandası muvaffak oldu

Londra, 20 (a.a.) — Bugün, Alman işgali altında bulunan memleketlerde (V) - Victorie, yani "zafer„ kelimesinin ilk harfi - işareti için şiddetli bir mücadele başlıyacaktır. Almanlar (V) işaretinin ne olduğunu, işgalleri latındaki Fransada, Belçikada, Holandada, Danimarkada, Norveçte ve Balkanlarda iyice öğrenmişlerdir.

B. Goebbels'in (V) işaretini kendi maksatları için kullanmağa teşebbüs etmesi, bu mücadelenin arzettiği geniş mahiyet karşısında Almanların duyduğu endişenin derecesini göstermektedir.

(V) işaretinin Almancada zafer mânasına gelen bir keli -

(Sonu sayfa 5 sütun 5 de)

Devlet Limanları Memurları

Bademe Devlet Memuru hükümlerine tâbi tutulacak

Fazla mesai, ikramiye, Hastalık mezuniyetleri ücretleri ve tazminatı tahsisatı da kabul edildi

Vekiller Heyetince kabul edilen bir kararname ile Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğü memurlarını tayin, tebdil, terfi, tecziye usulleri, bunlara verilecek harcırah, tazminat yeniden tanzim edilmektedir. Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğü memurları hakkında kabul edilen kararname, Devlet Denizyolları memurları hakkında kabul edilmiş olan kararnamenin hemen hemen aynidir.

Bu kararnameye göre yüz liradan aşağı ücret alan memurlar doğrudan doğruya umum müdürlükçe tayin edilecektir.

Yeni kararnamede tayin evsafı tafsilen yazılmaktadır. Devlet Limanları İşletme idaresi memurlarının terfii devlet memurlarının terfileri hakkında cari olan hükümlere tâbi tutulmuştur. Harcırahlar yine devlet memurları harcırah usullerine tâbi olmaktadır. Yeni bir kararname fazla mesai, ikramiye, hastaıkl, gemi iaşeleri, vekâlet ücreti, elbise tahsisatı, hastalık mezuniyetleri ücret ve

(Sonu sayfa 5 sütun 1 de)

SPOR

İstanbul dün zengin bir spor günü yaşadı

At yarışlarında Çifte bahis 1 liraya mukabil 1200 lira kazandırdı

İstanbul Türkiye Atletizm Şampiyonluğunu kazandı

Ankara, 20 (a.a.) — Grup şampiyonları Ankara, İçel, İstanbul, İzmir ve Trabzon bölgeleri takımları arasında "Türkiye bölgeler arası atletizm birincilikleri bugün 19 mayıs stat yomunda ve büyük bir kalabalık huzurunda yapılmıştır. Muntazam ve güzel cereyan eden bu müsabakalarda alınan netice - ler oldukça iyi addolunabilir.

Teknik bakımından bölgelerin puvan vaziyetleri şudur:

1 — İstanbul 108 puvan, 2— Ankara 64 puvan, 3 — İçel 46 puvan, 4 — İzmir 35 puvan, 5 — Trabzon 3 puvan.

(Sonu sayfa 5 sütun 4 de)

Yazan : Aka GÜNDÜZ Tefrika No. 9

SKOPLJE - VARDAR - ÜSKÜP

—I—

Oturduğum gazino - Okuduğum mektep - Yattığım Ev - Gezdiğim yer

Uyku sersemiyim.. Beogradtan çıktığım gece saat 11.40 - tanberi beni utandıracak derecede ağırlayan, konukseverlik gösteren tren memuru haber verdi:

— Skoplje!.

Bunu neye haber verdi bilmem.. Vermeseydi de olurdu. Çünkü eski adı Üsküp olan bu durağı, olduğu gibi buldum :: Henüz bir köşe taşına bile el sürülmemiş. Bir bakışta kendi kendime bilivereceklim ki Üskübe gelmişim. Fakat hakkı varmış. Durağın arkası, hiç de kırk yıl önceki o Üsküp değil. Viran bir kapıdan lüks bir apartımanın lüplüks bir dairesine girmişe döndüm. Azıcık afalladım bile.

Beni, sahibi Sırp olan Splândit palas otelinin direktörü ve iyi Türkçe bilen bir Boşnak de-

(Sonu sayfa 3 sütun 1 de)

HAZRETI YUSUF İLE GÜZELLER GÜZELİ ZÜLEYHA

Yazan : Muharrem Zeki KORGUNAL

— 37 —

Dedi. Nedimeler, boyun kurarak gittiler. Biraz sonra elerinde birer altun tepsi olduğu halde geri döndüler. Her misafirin önüne bir tepsi koydular. Oer tepsinin üzerinde birer gümüş tabak, ve her tabağın içinde üçer tane turunç birer bıçak vardı.

Bıçakların yeni bilenmiş oldukları pırıl pırıl parlamalarından belli oluyordu.

Misafirler, nefis turunçları görünce her şeyi unuttular. Hemen ellerini uzatıp birer tane aldılar. Tam kesmeğe başlıyacakları sırada Züleyha tekrar el çırptı. Odanın yan kapısı açıldı. İçeri Yusuf girdi. O zamanın âdetine göre güzel misafirleri selâmladı.

Kadınlar, Yusufu görür görmez bir tuhaf olmuşlardı. Hayran hayran onun yüzüne bakıyorlar ve kendi kendilerine:

— Bu, insan olamaz; mutlaka melektir!

Diye söyleniyorlardı. Hüküm lerinde hata etmedikleri şüphesizdi. Yusuf, hakikaten bir meleğe benziyordu. Kasvetli odanın içinde bir güneş gibi doğuvermişti.

Kadınlar bütün hayranlıkları ile Yusufa bakarken Züleyha da mağrur ve müstehzi bakışlarla onları seyrediyordu. İşte intikam dakikası gelip çatmıştı. Günlerdenberi yaptıkları dedikoduları, az sonra, fitil fitil burunlarından getirecekti.

Genç, güzel ve kibar misafirler, âdeta kendilerinden geçmişlerdi. Turunç yerine parmakları nı kesmişlerdi de farkında olmamışlardı. Ellerinden şıpır şıpır kan damlıyordu.

Züleyha, tasarladığı plânda muvaffak olmuştu. Artık onlarla konuşabilirdi. Alaycı bir sesle:

— Muhterem misafirlerim, aziz dostlarım! diye söze başladı. Günlerdenberi benim dedikodumu yapıyordunuz. Bir köleye gönül verdim, diye beni ayıplıyordunuz.. Hakkınız vardı. Güzel ve mağrur Züleyha bu derecerece küçülmemeliydi. Hem kendisinin, hem kocasının şerefini ayaklar altına almamalıydı. Fakat sizi aldatan bir cihet vardı. Gönlümü fetheden kölem hakkında bir fikriniz yoktu. Onu görmeniştiniz . Şu anda kalbimin fatihini görmek bahtiyarlığına nail olmuş bulunuyorsunuz. Kölemi görünce o kadar hayran oldunuz ki turunç verine parmaklarınızı kestiniz. Canınızın acısını hissetmediniz.

Kadınlar, turunç tutan ellerini yukarı kaldırdılar. Birer çığlık koparırak ellerinden turunçları attılar. Züleyha devam etti:

— Benim yerimde olsanız Yusufa hanginiz âşık olmazsınız? Onu yatağınıza hanginiz davet etmezsiniz? Hakkımda söylediğiniz çirkin sözlerin hepsini işitiyor, duymamazlığa gelyordum. Beni dillere düşürdünüz. Şimdi de beni aşkının esiri yapan dünyanın en güzel erkeğini görünce aklınızı kaybettiniz, parmaklarınızı kestiniz. Niçin nefsinize hâkim olamadınız?

Kadınlar, bir taraftan parmaklarının kanını emerek dindirmeğe çalışıyorlar, bir taraftan da Züleyhanın haklı sözlerini dinliyorlardı. Züleyha, karşılarında dikilen Yusufu göstererek tekrar söze başladı:

— Fakat Yusuf sevildiğini bilmiyor. Kendisinden ne zaman visal talebinde bulunsam, beni ağır sözlerle tahkir ediyor. Artık tahammülüm kalmadı. Kendisine huzurunuzda ihtar ediyorum ki ya bir kuzu uysallığı ile bana râm olacak, yahut zindanı boylayacak!.

Şehir naibinin karısı, ayağa kalktı; hem kendi namına, hem diğerleri namına af diledi:

— Bizi mazur gör, Züleyha!.. Yusufun bu derece güzel olduğunu bilseydik, her halde başka türlü konuşurduk. Şimdi tamamen kanaat getirmiş bulunuruz ki böyle bir köleye gönül vermek, periler diyarına kraliçe olmaktan daha şereflidir.

Züleyha, davayı, hattâ zaferi kazanmıştı. Şehir naibinin karısı, bu sözleri gayet samimî ve ciddî bir tavırla söylemişti. Diğer kadınlar da eski kanaatlerini topyekûn değiştirdiklerini ifade eden birer vaziyet almışlardı.

Evvelce ayıpladıkları Züleyhayı şimdi tebrik etmemeyi insafsızlık addediyorlardı.

Şehir naibinin karısı, Yusufa döndü. Yüzüne yakından bakmak istedi; muvaffak olamadı. Başını önüne eğmeğe mecbur kaldı. Çünkü Yusufun bakışları derin, keskin ve baş döndürücü idi. Yüzüne bakan hemen sersemletiveriyordu.

Şarapdarın karısı, Züleyhaya yaranmak için yerinden doğrulduu. Yusufa hitaben:

— Beni dinle güzel delikanlı, dedi. Mısır çok büyük ve geniş bir ülkedir. Sayısız güzel kızlar ve kadınlar diyarıdır. Bütün bu kızların, kadınların en güzeli Züleyhadır. Koca Mısır ülkesinde güzellikte eşi olmıyan bir kadın tarafından seviliyorsun. Bu, senin için bir bahtiyarlıktır. Kendiliğinden gelen saadeti tepmekte hiç mâna yok. Züleyhayı sev, mes'ut etmeğe çalış. O nasıl isterse öyle hareket et. Ara sırada bizi de unutma.

Yusuf, esasen kızgındı. Züleyhanın sözlerine içerlemişti . Bu sözlere [illegible] uhatap olunca büsbütün [illegible]edi. Kendini zaptedemiy[illegible]oşandı:

— Hepiniz de gençsiniz, güzelsiniz ve zengin insanların karısısınız! Fakat hiç birinizde ahlâktan eser yok. Namus denilen şeye asla kıymet vermiyorsunuz. Hakkınızdaki intıbaım budur. Beni açıktan açığa fuhşa davet ediyorsunuz. Zavallı kocalarınız da sizden sadakat bekliyorlar. Bütün Mısır kadınları böyle ise vazık bu ülkenin haline. Kadınları ahlâksızlık içinde yüzen memleketler çabuk çökerler. Allah beni Mısır kadınlarının şerrinden muhafaza etsin. Zındanda çürümeğe razıyım. Bu andan itibaren Züleyha denilen bir kadın tanımıyorum. Kendimi sadece efendim Potifarın kölesi addediyorum. Beni isterse zındana attırır, isterse öldürür, isterse yaşatır!.

Züleyha da misafirleri de fena halde bozulmuşlardı. Yusuf, onları adam akıllı tahkir etmişti. Fazla söylemeğe lüzum yoktu.. Şiddetle geri döndü. Kapıyı hızla açıp dışarı çıktı.

Züleyha, sapsarı kesilmişti. Hırsından ağlayacak halde idi:

— Bu küstah artık zındanı haketmiştir! .

Diye bağırdı.. Mirahorun karısı tasdik etti:

— Haklısın Züleyha! Onu zındana attırmalısın!.

Zındancı başının karısı daha zalim davrandı:

— O küstah sadece seni değil, bizi de tahkir etti. Ona zındanda her gün on tane de kamçı attırmalı, ki bir daha namuslu kadınlara dil uzatmasın..

Çaşnigirin karısı ise:

— Evet, dedi. Onu zındana attırmalı, fakat kamçılatmamalı.. Sonra güzelliği bozulur. Bir müddet zındanda yatarsa aklını başına toplar; yaptıklarına pişman olur ve artık Züleyhanın emrinden dışarı çıkmaz!.

Böylece her kafadan bir ses çıkıyordu. Züleyha, dedikoducu misafirlerinden intikamını almış; fakat son dakikada Yusufu kızdırarak onların yanında hacil olmuştu. Bir kölenin kibar misafirler huzurunda hanımına bu şekilde muamele etmesi affedilemiyecek kadar büyük bir kabahatti. Lâkin onlara ne oluyordu? Yusuf hakkında hüküm vermek hak ve salâhiyetini kendilerinde nasıl buluyorlardı?

Züleyha, pek haklı olarak bu saygısızlığa da içerledi. "Yeter artık, fazla ileri gidiyorsunuz,, der gibi hemen bahsi değiştirdi. Kadınlar, Züleyhanın içerlediğini anlayarak Yusuftan bahsetmez oldular; yeni bahis mevzuu etrafında konuşmağa başladılar ve biraz sonra da müsaade alarak çıkıp gittiler.

(Arkası var)

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Krş.	2700 Krş.
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	300 »

TAKVİM

HIZIR 77 GÜN 202 AY 7

1360	21	1357
Cemaziel-âhir 26	TEMMUZ 1941	Temmuz 8

Pazartesi

Güneş	Öğle	İkindi	
9.10	4.44	8.42	Ezani
4.46	12,20	16.18	Vasati
Akşam	Yatsı	İmsak	
12.09	1.55	7.00	Ezani
19.36	21.31	2.36	Vasati

DİKKAT

«Yeni Sabah» a gönderilen yazılar ve evrak neşredilsin edilmesin iade olunmaz ve bunların kaybolmasından dolayı hiç bir mesuliyet kabul edilmez.

ŞEHİR HABERLERİ

İaşe işlemesi merkezleştiriliyor

Ayrıca bütün vekâletlerin mümessillerinden mürekkep bir heyet kurulacak

Ticaret Vekâleti İaşe Müsteşarlığı, bütün vekâletlerin mümessillerinden mürekkep bir iş birliği heyeti kurulmasını kararlaştırmıştır. Heyet, bu ayın sonuna doğru içtima ederek faaliyete geçecektir. Heyete İaşe Müsteşarı riyaset edecek, böylelikle memleketin iaşe işleri mevzuunda bütün vekâletlerin iştiraki temin edilmiş olacaktır.

Diğer taraftan şehrimizde iaşe işleri ile alâkadar teşekküllerin de merkezîleştirilmesi düşünülmektedir. Bu takdirde bütün teşekküller tek bir binada toplanacak ve bunlara İstanbul İaşe müdürü riyaset edecektir.

Patates zeriyatı

Bu sene mahsulü çok mükemmel

Bu sene birçok zirai mahsuller meyanında dikilme ve yetiştirilmesi için en fazla ihtimam gösterilen mahsul patatestir.

Patates bu sene, Kocaeli ve Trakyanın geçen seneye gelinciye kadar hiç ekilmiyen yerlerine bile ekilmiştir. Adapazarı ve civarından alınan haberlere göre mahsulün, geçen senelere nazaran yüzde 25 - 30 arttığı kaydolunmaktadır.

Memleketin muhtelif yerlerinde kurulan zirai kombinelerin köylüye temin ettiği yardım patates ziraatini teşvik eden âmillerdendir. Bundan dolayı, şimdiye kadar patates zeriyatına pek o kadar ehemmiyet vermiyen köylü, gıdaî kuvveti fazla nişastalıca hububat yetiştirmek için azamî gayret sarfetmektedir.

San'at okulları talebesi

Prevantoryum ve sanatoryumlarda diğer talebe gibi tedavi edilecekler

Akşam san'at okullarına devam eden ve yaşları azamî tahsil çağı olan 20 yaştan fazla olmıyan bekâr ve yardıma muhtaç talebeden prevantoryum veya sanatoryumda tedavilerine heyeti sıhhiye raporlarile lüzum gösterilenlerin de diğer talebenin tâbi olduğu şartlar dahilinde bu müesseselerde tedavi edilmeleri uygun görülmüş ve karar Maarif Vekâletinin tasvibine arzedilmiştir.

ODUN NARHI TEZYİD OLUNDUKTAN SONRA

Toptan ve perakende satışların vasıflarını tayin etmek zarurîdir

Fiyat Mürakabe komisyonu oduna ve mangal kömürüne perakende ve toptan satış olmak üzere iki nevi narh koymuştur. Bu narh, toptan 430, perakende 560 kuruştur. Ancak, toptan ve perakende ne demektir? Belediye iktisat müdürlüğünün kanaatine göre iskelede, kayıkta ve doğrudan doğruya müstahsil tarafından şehir kapılarında ve mahalle aralarında araba ile yapılacak satışlar toptan dükkânlarda ve depolarda miktarı ne olursa olsun yapılacak satışlar da perakende farzedilmekteri.

Bu telâkki, hem müstehlikin hem de müstahsilin aleyhindedir. Depolardan külliyetli miktarda yapılacak odun veya mangal kömürü mübayaasının toptan satış telâkki edilmesi lâzımdır. Mahalle aralarında küçük sermayelerle en çoğu beş on kilo satış yapan kömürcünün satışı ile en az bin kilo satan depocunun satışını bir tutmak ve ikisini de perakende addetmek doğru değildir. Her halde bilhassa mahrukat mevzuunda perakende ile toptan satış hudutlrını kat'î surette tesbit etmek gerekir.

Anadoludan kasaplık hayvan akını

Son günlerde et narhının kaldırılacağı rivayetleri çıkmış, bu yüzden geçen hafta içinde İstanbula mutat hilâfına bol kasaplık hayvan gelmiştir.

Geçen haftanın yalnız bir gününde hayvan borsası pay mahallinde 1230 beyaz karaman, 240 kızıl Karaban, 1668 dağlıç, 2770 kıvırcık, 95 Karabiga, 2945 kuzu, ve beş keçinin satışı yapılmıştır. Bütün bu 6469 adet küçük baş kasaplık hayvanın mevsimin bir günlük rekorunu teşkil etmektedir.

Baca tutuşması

Pangaltıda 102 numaralı aşçı dükkânını işleten Pandali dükkânının bacasını temizletmek istemiş, amele bu işle meşgul olurken garson Bahri ocağa gaz dökerek ateş yakmıştır.

Bu yüzden baca tutuşmuş, fakat sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Deri fiyatları yükseliyor

Fiat Mürakabe Komisyonu, deri fiatlarının mütemadî temevvücü karşısında bazı tedbirler almak zaruretini duymuş ve deri alım satımının ticaret borsasından yapılmasını kararlaştırmıştır.

Deri ve köselenin ticaret borsasında muamele görmeğe başlamasından sonra deri fiatların daki oynayışın daha iyi bir şekilde kontrolüne imkân hâsıl olacak ve bugün bazı ellerin âmil olduğu anaşılan gayritabiî yükseişlere meydan verilmiyecektir.

Haliç idaresinin ıslahı

Denizyolları idaresi bir proje hazırlıyor

Denizyolları idaresi, belediyeden devir aldığı Haliç işletmesini ıslah için yeni bir proçe hazırlamaktadır. Bu hususta fen heyetleri de plânlar yapmaktadır. Vapurların ve tesisatının tamir ve tadilinden başka fabrika ve havuzlarda küçük motörler yapılacaktır. Bu motörlerle Galata ile Eminönü arasında halkın taşınması düşünülmektedir. Halk karşıdan karşıya çok ucuza nakledilebilecektir.

Çocuk kavgasının sonu

Dün Hasköyde çocuklar arasında ölümle neticelenmesine ramak kalan bir yaralama vak'ası olmuş, 14 yaşında bir çocuk, 15 yaşında diğer bir çocuğu ağır surette yaralamıştır. Tahkikattan anlaşıldığına göre vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Hasköyde oturan 15 yaşında Yakop adında bir çocuk, dün öğleden sonra caddeden geçerken, bir arsada oynamakta olan beş altı çocuk kendisini alaya almışlar, eğlenmeğe başlamışlardır. Yakop evvelâ cevap vermemişse de, çocuklar işi azıtınca o da mukabele etmiş bir kavga başlamıştır.

ve böylece aralarında şiddetli Kavga sonunda Yakop bu altı çocuk tarafından bir hayli dövülmüş ve içlerinden 14 yaşında Zeki adında bir çocuk tarafından da sağ bacağından bıçakla yaralanmıştır. Yetişenler Zekinin başka yaralar açmasının önüne geçmiş ve Yakop bu Balat hastahanesine kaldırmışlardır.

Yaralı fazla kan zayi ettiğinden Balat hastahanesinden Cerrahpaşa hastahanesine nakledilmiştir.

Zeki çocuk yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

İKTİSAT

Beykoz fabrikası ayakkabılara zam yapıldı

İktisat Vekâletinin verdiği müsaade üzerine Sümer Bank Beykoz fabrikası mamulâtı olan ayakkabıların fiatlarına yüzde 10-15 nisbetinde zam yapılmıştır. Zira, Beykoz kundura fabrikasının bilhassa 5-6 liralık ayakkabıları büyük bir rağbetle karşılanmaktadır. Bu ayakkabılar, bir türlü tatbik mevkiine konulamıyan halk tipi ayakkabılarının devlet müesseseleri tarafından imalinden başka bir şey değildir.

Fırınları teftiş

Son yirmi dört saat zarfında, İstanbul semtindeki fırınlarda yapılan kontrollar neticesinde 2860 adet eksik tartılı ve bozuk ekmek bulunmuş, musadere edilmiştir.

Ayrıca Silivrikapıda Fırıncı Boyo'nun ekmekleri acı kuyu suyu ile imal ettiği görülmüş, hakkında ceza kesilerek, ayrıca sıhhiye kanununa muhalif hareketinden de adliyeye verilmiştir.

Bundan başka 42 esnaf da muhtelif suçlardan cezalara çarpılmıştır.

Havuza düştü

Vefada Molla Şemseddin mahallesinde Cami sokağında 9 numarada oturan Hasanın beş yaşındaki oğlu İbrahim, Şehzade camiinin avlusundaki havuzun duvarını çıkıp oynarken birdenbire muvazenesini kaybederek suya düşmüştür.

Çocuk boğulmak üzere iken kurtarılmış, baygın bir halde Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

SEVGİ NELER YAPTIRIR!

Bir kadın sevgilisinin kendisini yaraladığını sakladığında tevkif edildi

Evvelki gün Sultanahmet Sulh Ceza mahkemesinde garip bir dava görülmüş, asıl suçlunun gayri mevkuf muhakemesine karar verilerek mağdur tevkif olunmuştur. Vak'a şöyledir :

Aksaray tarafında oturan Ali adında birisi, bir müddetten beri metres yaşadığı Hayriye adındaki genç kadını gözünden kıskanmaktadır.

Hayriye ise Alinin bu derece üstüne düşmesine ve kendisini çok kıskanmasına rağmen, onu kıskandıracak her türlü hareketi yapmaktan çekinmemiş ve son günlerde Aliye ihanet ederek bir gençle sevişmeğe başlamıştır.

Fakat bu hal çok sürmemiş ve Ali muttali olarak kendileri ne takibe girişmiştir. Niyayet geçenlerde, metresini sokakta mahut gençle beraber görünce, kendisini kaybetmiş ve cebindeki jileti çıkararak üzerlerine atılmıştır.

Delikanlı kadından daha kork kak çıkmış ve tabana kuvvet oradan sür'atle uzaklaşmıştır. Lâkin Hayriye kadın olması dolayısiyle koşup kaçamamış ve Ali kendisini yere yatırarak jiletle yüzünü bir kaç yerinden yaralamıştır. Kadının feryadına koşuşanlar, Aliyi kaçarken yakalamışlardır.

Tevkif olunarak Sultanahmet sulh ceza mahkemesine verilen Alinin evvelki gün mu hakemesine başlanmıştır.

Ali Hayriyeye yabancı bir erkek yanında olduğu halde rastlayınca kendisiyle kavgaya başladığını, bu sırada da elindeki jiletin kazara Hayriyenin yüzüne saplıdığını iddia etmiş, esasen Hayriyenin de yaraları iyileşip yüzünde iz kalmadığından beraetini istemiştir.

Bundan sonra Aliyi çok sevdiğini söyliyerek davasından vaz geçtiğini söyleyen mağdure Hayriye, şahit olarak çağırılmış, demiştir ki:

— Ben davamdan vazgeçtim. Esasen ortada dava edecek herhangi bir şey de yok(!. Yanımdaki delikanlı teyzemin oğlu idi. Sokakta rastlaştık ve konuşmağa başladık. Bu sırada Ali çıka geldi, kendisine işi anlatmağa fırsat bırakmadan kavgaya başladı. Elinde bir jilet vardı. Her halde beni korkutmak istiyordu. Fakat ben bu sırada başımı sallayınca kendi kendime çarptım. Yüzüm kesildi.,,

Halbuki, Hayriye, vak'a sırasında poliste ve müddeiumumilikte alınan ifadesinde bam başka söylemiş, şöyle demişti:

— Ali birdenbire üzerime atıldı. Elinde bir jilet vardı. Beni yere yatırarak yüzümü kesti, tam boğazımı uçuracağı sırada yetişenler kurtardı. ,,

Hâkim kendisine bu ifadesini okuyarak doğru söylemesinde ısrar etti. Hayriye ise o sırada şaşkın bir halde olduğu için bu sözlerinin doğru olmadığını, şimdi doğru söylediğini iddia etti.

Bunun üzerine mahkeme kendisinin yalan şahadet suçundan hemen tevkifini, Ali hakkındaki kararını bildirmek üzerede kendisini serbest bırakarak muhakemenin başka bir güne talikine karar verdi.

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Sarhoş şoför

Yazan: ULUNAY

Harbiyede tramvay durak yerinde sarhoşluğu yüzünden bir darbede üç genci öldüren şoförün muhakemesine başlandı. Mücrim yaptığı üç cinayetin hesabını vermek üzere adaletin huzurundadır. Türk hâkimleri bu büyük mücrimi ellerindeki adalet terazisiyle ölçecekler. Sarhoş şoförün cemiyete bir daha mazarrat vermemesini temin edeceklerdir.

Bu cihetten müsterihiz.

Adaletin önünde müdafaası olmıyan cürüm yoktur. Fakat itiraf etmeli ki bu adamın müdafaasını üstüne alan vekil pek güç, pek ağır bir vazife deruhte etmiştir. Zira bu cürmün:

— Ne yapalım? Bir işdir oldu. Olmuşla ölmüşe çare bulunmaz!'dan başka bir mazereti yoktur.

Mahkemede şoför, sarhoşluğunu bile mazeret olarak ileri sürmiyor. "Birer şişecik bira içtiklerini, ailevî bir mesele dolayısivle Şişliye acele gitmek icap ettiğini ve Harbiye civarında otomobilin makine aksamında âni bir arıza dolayısiyle bu faciamn vukua geldiğini,, iddia ediyor. Müdafaa vekili de müekkilinin verem hastalığının en hâd devresinde bulunduğunu beyan ediyor. Bu cihetleri adalet kılı kırk yararcasına tahkik ve tesbit edecektir. Burası bize ait değil.

Biz bundan sonrakini düşünüyoruz:

Bu müdhiş cinayet (kaza diyemiyeceğim) vuku bulduğu zaman bütün gazeteler "bin nasihattan bir musibet yektir,, meselile hareket ederek doğrudan doğruya halkın hayatiyle alâkadar olan otomobiller ve şoförler hakkında bundan sonra bazı sıkı tedbirler alınmasını yazdılar.

Bu tedbirler alındı mı? bilmiyoruz. Halbuki mesele bir kaç defa yazıldığı veçhile gayet basittir. Avrupanın büyük şehirlerinde bu gibi kazaların önü alınmak için konulan usul bizde de kolayca tatbik edilebilir.

Şoförlük san'atı ile hayatını kazanmak istiyenlerin yalnız araba sürmek hususundaki meharetleri çalışmalarına hak vermez.

Şoför ayyaş mıdır? İlletli midir? Ailesinde deli var mıdır? Sar'alı mıdır?

Şoförlük mesleğine sülûk edecek olanlar hakkında bu cihetler ehemmiyetle dikkate alınmalı. Ondan sonra ellerine verilecek san'at cüzdanında yaptığı kazalar, sarhoşluklar, hak ettiği cezalar tesbit edilmeli ve bu cezalar, vak'alar muayyen bir haddi doldurunca ellerinden cüzdanları alınarak san'attan menedilmeli.

Başka yerlerde böyle yapıyorlar.

Sonra şehir içinde bu sür'at nedir?

İstanbul belediyesi, sokakları otomobillere bir (otodrom) yapmak için asfaltla döşemiyor.

Önlerinde böyle yumurta yuvarlanacak düm düz yolları gören her şoför "ailevî bir meseleden dolayı gideceği yere sür'atle erişmek,, ihtiyacını hi sediyor. Dünyanın hiç bir şehrinde değil hattâ şehir haricindeki yollarda bile buna müsaade edilmez. Sür'at yapmak helecanını tatmak istiyenler (otodrom) lara giderler.

Avrupa trenlerinde iki makinist vardır. Birisinin ansızın delirmesi ve yahut füceten ölüvermesi ihtimali düşünülerek böyle bir tedbir alınmıştır. Biz şoförlerin yanına bir de muavin konmasını istemiyoruz. Fakat şoförün avyaş yahut sar'alı olmamasının sağlam bir surette teminini istiyoruz. Bu tedbirler alınmazsa ve bundan sonra şoförler, gayet sıkı surette zabıta kontrolüne tâbi tutulmazlarsa bu gibi kazaların önlerine geçilemez.

Biz yalnız kazalara kurban olanlara değil, şoförlere de acıdığımız için bu satırları yazdık!

ULUNAY

Ticaret Vekili gitti

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen dün akşamki trenle Ankaraya avdet etmiştir. Ticaret vekili garda ticaret vekâletine bağlı devair müdürleri ve dostları tarafından uğurlanmıştır.

BALKANLARDA
SON SEYAHAT

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

lısı karşıladı. Kapıcı ve acı olan temiz pak bir çinge- delikanlısı da bagajlarımı al- rice yarıca bir Macar - Yu- av bayanı odamı gösterdi. İtalyan - Yugoslav bayan ini bırakıp ötekine yardıma rttı ve bana gizlice sırıttı. t katta yahudice konuşu - r. Kapının dışında Arna- a bir çekişme oluyor. Bir kçu Türkçe: "sigaralıklar! çubuklar!,, satıyor. Kar- meyhanenin gramafonu Ma- nya Bulgarlarının eski ve ur sevda türküsünü zır- r.

ok şey! çok şey! dedim içim- Abdülhamidin Üskübünde m? Yoksa Yugoslavyanın pljesinde mi? Pencereden m... Hayır. Tarihin mi- n buradan Abdülhamidi bü- takım taklavatı ile söküp at- yerine bir modren Avrupa sini oturtmuş.

rihin mimarına söz yok!. z de o takım taklavatı düm ederek yerine "Yeni Türki- yi oturtmadık mı? rın da "en üstün Türkiye,, ğının kapı kordelâsını yeni e kestireceğiz.

sili Macar bayanı bir kart uzattı: Nikola Yovanoviç... grad çok nazik ve sosyal bir r. O Üskün Presbürosuna on edilmiş. Büroda çalışan Nikola Yovanoviç arkadaş- a koşmuş..

y Yovanoviç, Babıâlinin di divanı hümayun müme- evveli kadar Türkçe bilir. tasaraydan, mülkiyei şa- den ve hukuk fakültesinden ndur.

ki hariciyenin tercüme ka- hülefasındandır. Zatıâlileri ilerime karşı çok sempa - ve samimî göründüler. Hür- ve itilâfçılarla bilmem ne- Rumeliisahaneyi on bir hem bir saat, hem iki daki- hem üç saniyede kendileri yok ettikten sonra bay anoviç de aslına dönmeğe bur kalmış. Bir çok konso- uklarda bulunduktan sonra arekede iyi dürüst bir İs- bul konsolosluğu etmiş.

mdi, yeni Türkçede müte- e ne diyorlarsa işte ondan .. esbüroda ücretle çalışıyor onuk Türklere böyle samimî arkadaşlık gösteriyor.

Bay Nikola! hava sıcak a, ne dersin, söyle bir do- alım mı?.

Abdiâciz emriniâlinize mü- ayım. Nasıl arzu buyuru- a bendeniz için alelres ve el-

mutavazdım. Bay Yovanoviç derin bir samimiyetle Os- lılığın kalacağını sandığın- , lâzım olur diye vaktiyle ra da gitmiştir. Hem Mı- nesine ve neresine bilir mi- ? Camiyülezherine! Evet, er külliyesinde iki sene diz ek çürütmüştür. O kadar Sofya baş müftüsünden çok a iyi arapça bilir ve Üsküp müftüsünden çok daha dürüst güzel ezan okur. Bana bir es- at çekti, ağzımla beraber ku-laklarımın da suları aktı.

Yanyana yürüyoruz.

İşte Turatinin gazinosu.. Kırk yıl önce burası Üsküpün (Park oteli) ve (Yat klüb) ü idi. İsyan misyan, palavra malavra diye saraydan ve Babıâlid-n sızdırılan paracıklarımız - erbabı tarafından - burada öğüdülüyordu. Babalarımız zabit idiler.

Ve biz çocukları buraya, babalarımızın ardınca bir lokum yiyebilmek için gelirdik. Babalarımız, dayılarımız, amcalarımız alt katta birer ikişer kadeh içip biraz kuru fasulye yerlerken, üst katlarda meşhur bayraktarlar, meşhur silâhşörler, meşhur eşraflar kafeşantan kızları ile yamaç yamaca şampanya içerler, otuz birle bakara çevirirlerdi. Ve masallarını da - Roçildin, Rokfellerin masalları gibi - halk şaşa şaşa dinlerdi.

Şimdi eski Çiçekçi sokağının eski mama kadınından daha çok ihtiyarlamış olan Türatinin salonlarında ne serdar, ne bayraktar, ne bilmem ne karın ağrısı.. Hiç kimsecikler yok.

Şimdi orası bir askerî sıhhiye deposu.. İçim yandı desem vicdansızlık etmiş olurum. Hayır, içim yanmadı, ferahladı, Milyonca öztürkün başını yiyen bu topraklarda artık Türke musallat olan veba değil; Türke hürmet eden, Türkü bilen ve Türke hak veren bir hava var. Türatinin yanındaki tahta perdeli boş arsanın önünde durdum. Yıkılmış bir yapının, yıkılmış temelleri gözlerimin önünde.. Bu çökük temelin üstünde sarı boyalı, şık yapılı bir askerî rüştüyesi vardı.. Ve ben orada sınıfımın birincisi idim. Sol koluma üç tane eski sekiz rakamı gibi bir yeşil çavuş nişanı takıldı. Sınıfımın birincisi ve kolunda üç şeritli nişanı olan çavuşu idim amma, kıçıma on bir sopa ve ağzıma iki el tersi yedim.

Ne tenbeldim, ne haylâz,. Dedim ya çavuştum, çavuş! Öyle idi de neye kötek yedim?

Beni döven hocamın ister sağsa dili, ister öldüyse ruhu affetmesin. Ben bu ıztırabı, bu kini kırk yıl öz benliğimde sakladım. Oğluma da öğrettim. O da ben ölünce benim hesabıma saklıyacak:

Arap Mahmut efendi Fransızca muallimimizdi. Bir gün bize Fransızca bir kaç şey sordu ve cevaplarını Fransızca istedi: Herkesinkini okumağa başladı: Jö süi arnavut!.

— Yanlış olmuş evlâdım.. Jö süi Albane olacak.

— Jü süi Çerkes!

— Yavrum, doğurusu şudur: Jö süi Sirkasyen.

— Jö süi Arap!

— Aferin, doğru yazmışsın .

— Sen söyle bakalım!.

Askerlikte hızlı ve tane tane cevap verilir. Söyledim:

— Jö.. süi... Türk!.

Koca bıyıklarını oynattı. Sürmeli gözlerini açtı:

— O da nesi? dedi. O da ne demek?

— Türk, setavir Türk! dedim.

Dudaklarım ön dişlerime yapışa kaldı. Elinin tersi ile vurmuştu. Eli de ne ağırmış! O inat etti, ben inat ettim. Hiç olmazsa (jö süi Otoman) dedirtmek istedi. İnadım inat kulaklarım iki kanat.. demedim işte! Hem niçin dediğimi bilerek demedim.

-- Ötekileri dövmediniz de beni niçin dövdünüz?

Elinin tersi bir daha dişlerimi kırayazdı. Defterimi atıp müdüre şikâyete gitmeğe yeltendim. Ensemden kirli fellâh maşlahı gibi tutunca yere serdi Hademe göğsüme çöktü. İki çocuk ayaklarımı tutup havaya kaldırdı ve Mahmut efendi de arapça sopa atmağa başladı. Arapça sopa nasıl mı atılır? Şöyle atılır: Önce sopayı tutan yumruğuna tükürecek, sonra dah edeceksin. Tuh! yallah! Çatt!! tuh! yallah! pat! tuh! yallah küt!!!

Tamam on bir tane mi ne, su da ıslatılmış ayva değneği ... Yumruk kadar çocuktan hayır mı kalır? Aksaya inleye, ağlaya,

(Sonu sayfa 6 sütun 3 de)

Her Sabah

Montreuks'nün yıldönümü

Bugünle, Montreux'de Boğaz bekçiliğini yeniden deruhte ettiğimiz günün dördüncü yılını idrâk etmiş oluyoruz. Dört sene evvel, bugün, millî emniyet bakımından pürüzlü bir iş olan "Boğazların silâhsızlığı ve Boğazlardan kayıtsız şartsız geçiş serbestisi,, ilga edilmiş ve kahraman Mehmetçik Boğazları bilfiil işgal ederek bu kadîm geçit yollarının tarihî bekçiliğine yeniden başlamıştı.

Montreux müzakereleri sırasında bazı dünya gazeteleri, Türklerin öz evinin kapısını emniyet altına almaktan başka bir şe- olmıyan bu pek tabiî haklarına yeniden sahip olmalarını memnuniyetle karşılamamışlar ve dünyanın bu mühim geçidini ellerimizde bulundurmamızı dünya sulhu bakımından bir tehlike saymışlardı.

Halbuki bugün artık anlaşılmış bulunuyor ki Boğazların en tabiî bekçisi Türkiyedir. O Türkiye ki, müteyakkız, fakat dürüst siyasetini bütün cihana tasdik ettirmeğe muvaffak olmuştur. Şayet Boğazlar açık kalsaydı ve Mehmetçik Boğazlardaki nöbetine yeniden başlamasaydı, Balkanlar yarımadasının sulh içinde yaşayan kıtalarını da çoktan harp ateşi sarmış bulunurdu.

Dünya ve insanlık Boğazları namuskâr Türk milletinin eline bırakmakla ne büyük bir isabet göstermiş olduğu bugün bilfiil sabit olmuştur.

Boğazların ezelî ve tabii bekçisi Türktür ve bunun böyle olması da beşeriyet için bir nimet olmuştur. Dünya Boğazlar bekçisinin yüksek dürüstisnie ve gıllı gışsız bitarafisine inanmıştır ve inanmakta ne kadar isabet ettiğini de vekayi teyit etmiştir.

Başarımızla övünebiliriz.

A. C. SARAÇOĞLU

Askerlik Bahisleri

Sovyet - Alman Harbi

Bir aydan beri devam eden kanlı muharebenin bilânçosu

Yazan:
Emekli Kurmay Binbaşı Zeki GÜDER

22 Haziran 941 Pazar sabahı şafakla beraber dünyanın hayretleri içinde başlıyan Alman ve Rumen taarruzu bugün tam bir ayını idrak etmiş bulunuyor.

Bu münasebetle bugün dünyanın en büyük, en modern iki ordusunun çok kanlı ve ağır zayiatlara mal olan bir aylık muharebelerini umumî surette tetkik etmek faideden hali değildir. Esasen böyle bir tetkik az çok istikbal için de bir ışık verebilir. Şimdi geçen bu bir aylık devreyi üçe taksim edersek:

Birinci safha:

Harbin ilk iki haftası: Karadenizden Baltık denizine varan şimal buz denizine kadar olan 2400 kilometrelik cephe üzerinde Alman, Fin, Rumen ve Macar ileri hareketi başlamış, hudut üzerindeki Rus hudut kıtaatı geri atılarak Stalin hattı ile hudut arasındaki arazide bulunan Rus sahra ordularile meydan muharebelerine girişilmiştir.

Bu muharebelerde Almanlar sıklet merkezlerini cephenin orta kısmında kullanmışlar ve çok seri sıçrayışlarla (Minsk) ve Pinsk mıntakasındaki Rus ordularını zırhlı ve motörlü kıt'alarile çevirerek kısmen imha ve mütebakisini de esir almışlardır.

Diğer cephe kısımlarından; şimalde (Murmansk) istikametinde hafif bir ilerleme, Leningrad cenubunda Piskov'dan Kiyefe kadar olan sahada Stalin hattile temas edilmiş ve daha cenuba doğru Basarabva işgal edilerek Dinyester nehrinin şark sahilindeki Rus müdafasile karşılaşılmıştır.

Bu ilk iki haftalık muharebelerin umumî vasıfları şunlardır: (Almanlarda)

1 — Rus müdafaasının bel kemiği olan Stalin hattı önündeki araziyi temizlemek.

2 — Asıl Rus ordusu ve müdafaasile karşı karşıya gelmek.

3 — Rus müdafaa hatlarının zayıf yerlerini araştırmak ve geriden gelmekte olan piyade tümenleri, ağır topçu ve ikmal kollarının harekâtını örtmek ve düşmanı oyalamak.

4 — Bilhassa hava üstünlüğü elde etmek ve cepheye gelmekte olan Rus takviye kuvvetlerini aksatmak için hava muharebe ve taaruzlarına şiddetle devam etmek.

Alman ordusu yukardaki maddelerden ilk üçünde muvaffak olmuşlarsa da dördüncü maddede yazılı hava üstünlüğünü tam manasile elde edememişlerdir.

İkinci safha:

Yani harbin üçüncü haftası: Umumiyetle her iki taraf için de bir sükûnet, dinlenme, ikmal, tertiplenme devresidir.

Bu devrede Almanlar Stalin hatının üçn noktasına karşı yarma hazırlıklarında bulunmuşlar ve fakat asıl intihap ettikleri yarma mıntakalarını düşmana belli etmemek için buna civar olan diğer mıntakalarda gösteriş taarruzları yapmışlardır.

İntihap edilen yarma mıntakaları şunlardı:

1 — Şimalde Leningrad ve Fin cephesindeki Rus ordusunu istihdaf eden Piskov ve Ostrov mıntakası.

2 — Moskovayı istihdaf eden Mohilov, Vitebsk mıntakası.

3 — Ukranyanın merkezi olan Kiyef mıntakası ki buradan yapılacak yarmanın hedefi; Kiyefin işgalinden ziyade Ukranyadaki Rus ordusunun Dinyeper'i şarka geçemeden cenuba Karadenize doğru sıkıştırılarak imhası olabilir. Bunun içindir ki Basarabya hududundaki Alman ve Rumen ordularının başlıca hedefi karşılarındaki Rus ordusunu tesbit etmek olsa gerektir.

Üçüncü safha:

Muharebenin dördüncü haftası: Bir hafta zarfında Alman ordusu yarma mıntakaları karşısında taarruz hazırlıklarını tamamladı ve 13 harizan cumartesi günü Stalin hattına karşı umumî taarruza geçti. İlk iki gün içinde şimalde Piskov'dan hattı yararak Leningrad'a doğru zırhlı birliklerile ilerlemeğe başladı.

Merkezde daha kanlı muharebeler neticesi Mohilov'dan Stalin hattını yararak Smolensk istikametinde süratle ilerlemeğe koyuldu.

Cenupta Kiyef bölgesinde bilhassa her iki tarafın zırhlı ve motörlü birlikleri günlerce kanlı muharebelerle az çok muvazeneyi temin edebildi ise de burada da Stalin hattı çökerek Kiyef çevrildi.

Tebliğlere göre taarruz uçları bugün şuralardadır.

Şimaldeki kol: Bir haftada, Stalin hattını yarmak için yaptığı ağır muharebeler de dahil olmak üzere 220 kilometre katetmiş ve Leningrad'e 90 kilometre yaklaşmıştır. Bu vaziyette Fin cephesindeki Rus ordusunun gerileri tehdit altına girmekte olduğundan Ladoga gölü mıntakasındaki Rus ordusu şarka doğru süratle çekilmeğe başlamıştır.

Merkezdeki kol:

Mohilov ve Vitebsk'ten cepheyi yaran kol Stalin hattının 200 kilometre şarkında bulunan 160.000 nüfuslu büyük dokuma sanayii merkezi ve tren hatları kavşağı olan Samolevsk şehrini zaptederek bunu şarka doğru geçtiler.

Bu kol halen Moskova istikametinde ilerlemektedir.

Cenup kolu:

Kiyefi çevirdiği söylenmektedir. Bu mıntaka, Stalin hattının çok kuvvetli bir mıntakası olmakla beraber Ukranyanın merkezi ve ayni zamanda sulh zamanında bile mühim bir skerî merkez olmasından daha ziyade takviye edilmiş olması muhtemeldir. Bu bölgede Dinyeper nehrinin çok geniş tabiî bir manî olduğu nazarı dikkate alınırsa muharebelerin ne kadar ağır şartlar oltında cereyan etmekte olduğu anlaşılır.

Bazı yazılarda yıldırım harbinin suya düştüğü ileri sürülmüşse de harita üzerinde pergeri alan bir askerin bu fikirde olamıyacağı gün gibi âşikâr dır. Bir hafta içinde vasatî 50 kilometre derinliği olduğu söylenen modern tahkimat esasları ve tecrübelere istinaden yapılmış Stalin hattını yarmak ve bunu müdafaa eden zırhlı birlikleri yenerek 200 kilometre derinliğe nüfuz etmek, harbin önümüzdeki günleri için kaydedilmeğe değer mühim muvaffakiyet âmillerindendir.

Hattın diğer aksamında muharebelerin seri inkişaf edememesinin sebepleri:

1 — 2400 kilometrelik cephenin her yerinden taarruz etmek her yerde zayıf kalmak ve dolayısile muvaffak olamamaktadır. Bu sebeple Almanlar kuvvetlerini üç noktada teksif ederek taarruza kalkmışlardır.

2 — Her yerden taarruz eyleyip muvaffakiyet hâsıl olsa bunun Almanlar için zararı, Rus ordusu çevrilemez cephe taarruzlarile ancak geriye itilir. Böyle bir muharebenin de sevk ve idare bakımından bir kıymeti olmaz. Ancak, bir iki yerden yarıp düşman kuvvet -

(Sonu: Sahife 6 Sütun 1 de)

Şimdilik Bukadar

Faydalı bir kitap

Muharrir arkadaşlarımızdan İskender Fahreddin Serteli'nin "Çocuklarımıza Muaşeret dersleri,, isimli bir kitabını gördüm. Memleketimizde ilk defa olarak bu mevzu üzerinde yazılmış olan bu kitabı merakla tetkik ettim. Eser aşağı yukarı bir mektep kitabı şeklinde yazılmış, evde, mektepte ve hayatta çocuklara öğretilmesi lâzım muaşeret kaideleri muvaffakiyetli ve güzel bir şekilde tasnif ve tesbit edilmiştir.

Eserin bir hususiyeti de aynen garpten kopya edilmemesi, yazılırken millî terbiye sistemimizin gözönünde bulundurulmuş olmasıdır.

Eserin faydaları

Böyle bir eserin, çocuklarımız için arzettiği faide çok büyüktür. İtiraf etmek lâzımdır ki, mekteplerimizde çocuklarımıza âdabı muaşeret namına hiçbir şey öğretmiyoruz. Ailelerimiz de çocuklarının bu hayat bilgisini mektepte alacaklarını düşünerek bu hususa ayrı bir itina göstermiyorlar. Bunun neticesi olarak çocuklarımız gerek aile muhitlerinde, gerekse mektepte ve sokaklarda nasıl hareket edeceklerini iyi bilmiyorlar. Büyüklerile konuşurken olsun, arkadaşlarile görüşürken olsun dikkat etmeleri icap eden şeyleri öğrenemiyorlar. Âdabı muaşeret kaidelerini ancak hayatta kendi tecrübelerile, ötekinin berikinin ikazile, parça parça öğreniyorlar.

İşte bu eser çocuk terbiyesindeki bu büyük boşluğa cevap verecek mahiyettedir.

Bir fikir

Kitabı karıştırırken mektep programlarımızda böyle bir dersin neden okutulmadığını düşündüm. Hayat bilgisi, ev idaresi dersleri kadar muaşeret kaideleri de talebeye ne için programlı bir şekilde öğretilmiyor? Bilhassa ilk mektepler son sınıflarile lisenin orta kısımlarında böyle bir dersin okutulması bence pek lüzumlu ve pek faideli olur. Maarif vekâletimizin bu nokta üzerinde duracağını ve müfredat programına böyle bir bilgiyi de idhal etmeyi faideli göreceğini ümit ederim.

MURAD SERTOĞLU

KÖLE

Yazan: Ulunay — Tefrika No. 27

içine Rum sarraflar karış - ağır ağır faizlerle istikraz- yapıldı. Bu uğraşmalar se - rle sürdü. Nihayet alacaklı- n tazyikı ile koca malikâne lığa çıkarıldı. Fakat takdir en kıymeti verecek servet sa nerede? Bu (Karun)gelin- kadar yalı harap oluyor, erce lira sarfedilen koru, bal girmemiş ormana dönüyor -

Vereseyi de, yalıyı da, koruda kurtaracak hayır sahibi ikârın kocası oldu. Malikâ- değerinden çok aşağı bir fi- satıldı. Paşanın ilk fikri, ük yalıyı tamamen yıkmak yerine daha kullanışlı bir bi- yaptırmaktı; fakat yalıyı n aldıktan sonra içindeki inatı mal sahibi gözile gö- ce bütün bu güzellikleri yı- ların kazmalarına bırakma- kıyamadı. Harap olan yerle- mümkün mertebe tamir ettir- k istedi. Mısırlı zengine bu k tamir hiç şüphesiz yepye- ni yalı yaptırmaktan daha halıya mal oldu. Malikânenin tikçe güzelleşmesi ona zevk- para sarfettiriyordu.

Paşanın vefatından sonra Dil kâr büyük yalıyı kapattı, bah nin bir tarafına yeni bir bina aptırdı. Başkaları için koca- n bir yalı olan bu bina bü- yün yanında ufacık bir bah- an kulübesi gibi kalıyordu. Fazıl Prensesi ziyaret için işbu bahçıvan kulübesine gire- kti.

Evveldenberi kibarlarla temas eden Nadire hanım malikânenin Safder paşa zamanında medhini işitmişti. Bilhassa Safder paşanın büyük oğlunu evlendirdiği zaman yaptığı düğün İstanbulda binbir gece hikâyelerini hatırlatacak bir mevzu olmuştu:

Nadire hanım, annesinden dinlediği düğün tafsilâtını keyfi yerinde olduğu zaman şöyle anlatırdı:

— Safder Paşanın düğünü saray düğünlerini bile geride bırakacak bir debdebe ile yapılmış. İstanbulun bütün zengin ve kibar aileleri davet edilmiş. Rahmetli annem anlatırdı: Ömrümde bu kadar pırlanta ve elması bir arada görmedim, derdi. O kocaman salonda yapılan koltuk merasiminde Safder Paşa gelinini, paşanın oğlu da kain valdesini koluna almış ipek yol halıları serilen salondan geçerlerken tam büyük avizenin altına geldikleri zaman en önde yürüyen bellerine ipek futalar kuşanmış iki haremağası minimini kordelâlarla bağlanmış çil lira çeyreklerini etrafa saçmağa başlamışlar. Bu küçücük liralar avizenin billûrlarına çarparak sarı bir yağmur gibi davetlilerin üstüne yağmış. Herkes kapış kapış paraların üstüne atılmışlar, hattâ bu gürültüde annemin entarisi bile yırtılmış...

Nadire hanım düğünü anlatırken gözlerini kapar ve kendini o debdebe ve ihtişâm için de farzerdi.

Fazılın prenses Dilfikârla izdivacı ona bu ihtişamdan bir hisse ayırmış gibi idi.

Artık evde bundan başka bir şeyden bahsedilmiyordu. Tekrar istikbale ait projeler meydan almıştı. Ahmet Bey Mısırdaki dairenin vekilliğini kurduğunu saklamıyordu. Sırası düşsün, düşmesin:

— Valdeciğim! diyordu. Gelinimiz hanımefendiye benim ziraatteki ihtısasımı, idaredeki meharetimi anlatmalı...

Nadire:

— Anlatayım oğlum. Fakat daha dur bakalım. Biraz iş tahakkuk etsin. Sonra sen arapça bilmiyorsun. Nasıl olur?

Ahmet Bey:

— Arapça da lisan mı? diyor, bizde arapça biliyor musun? Uydur, uydur söyle, derler. Ben de öyle yaparım.

Ondan sonra bu lisandaki istidadını göstermek için Şadana:

— Ya Şadan! Getir bir bardak El'ma'! diyerek herkesi güldürüyordu.

Fitnat hanım, herkesten daha ateşli idi:

— Ablacığım Prenses beni senden istese gönderir misin? Yanındaki gâvur karısını savsın, beni alsın. Alimallah ona ne vakit geçirecek lâkırdılar bulurum. Hem öyle fin fon değil.

Fazıl:

— Yenge, dedi. Eğer sen bir kere Dilfikâr hanıma yamanırsan bir iki haftada evelallah yalı karmakarışık olur.

Nadire hanım Fitnatı muhafaza ederek:

— Aman Fazıl, diyordu. Ne istiyorsun yine şu zavallı Fitnattan. Kadın ağzile kuş tutsa makbule geçmiyor.

Ahmet Bey:

— Yenge hanım ağzile kuş falan tutamaz. Lâfa dayanamadığı için ağzını açar kuşu da kçırır.

Prensesin yalısı yol payı bırakılmıyarak doğrudan doğruya rıhtım üzerine kondurulduğu için büyük kapı arka tarafta idi. Üzeri bir sakafla örtülen bu geniş kapının önünde oturan usaklardan biri Fazılı uzaktan görünce kapıcı kulübesinin yanındaki zile dokundu. Büyük kapı ile binanın arasında bulunan geniş bahçenin muntazam yollarından Mebrük ağa koşarak geldi.

— Buyursunlar efendim.

Fazıl, haremağasını takip ederken İngiliz parkları gibi tanzim edilen geniş bahçeye baktı. Yemyeşil (pluz) ların ortalarında güzel bir kadın eli kadar zarif çiçeklerile kocaman manulya ağaçları vardı. Çimenlikte, bahçıvanın bıraktığı uzun bir lâstik boru, eni boyuna uymıyan nisbetsiz bir yılan ölüsü gibi uzanıyordu. Bu sun'i göbeklerin ortasında gayet muntazam budanmış gül fidanları vardı. Bahçede ne kuru bir dal, ne de kuru bir yaprağa tesadüf ediliyordu.

Takip ettikleri yol geniş mermer merdivenlerle çıkılan camekânlı bir kapının önünden kıvrılıyordu. Merdiveni çıktılar, Mebrük ağa camekânı açtı, hole girdiler. Burası da bir kış bahçesi şeklinde tanzim edilmişti. Köşelerde geniş saksılar içinde fil kulaklarını andıran büyük yapraklı nebatlar, palmiyeler vardı. Holden salona geçiliyordu. Daha ziyade İngiliz üslûbuna yakın bir tarzda döşenen bu geniş odanın denize karşı pencereleri açıktı.

Mebrük ağa müstakbel efendisini memnun etmek istiyen bir eda ile:

— Terli iseniz pencereleri kapatalım efendim, dedi.

Fazıl açık pencereye doğru giderek:

— Hayır, teşekkür ederim. Böyle kalsın.

Geniş koltuklardan birine oturdu. Salon zevkle döşenmişti. Pencerelerin yanına İngiliz tarzı bir köşe minderi konmuştu. Şekli itibarile bir divanı hatırlatan mavun mobilenin arkasında içi biblolarla dolu yine ayni ağaçtan yapılmış raflı dar bir camekân vardı. Kapının sol tarafına büyük bir kuyruklu piyano konmuş, üzerine atılan hareli bir Hind kumaşı yere kadar uzanmıştı. Salondaki koltuklar ufak toplantıları bekliyen grup lara ayrılmış gibi idi. Piyanonun üzerinde gümüş enli bir çerçeve içinde başı pırlanta taçlı, göğsü inci gerdanlıklı kırk beşlik bir kadın fotoğrafı vardı. Duvarlarda biri büyük, diğeri biraz daha ufak iki yağlıboya tablo vardı.

Büyüğünün altında duran cıva yaldızları biraz silinmiş geniş kanapenin yanında yine mavundan oymasız, düz bir camekân bölme bulunuyordu.

Duvarın bir kısmını dolduran ve büyük siperliği sivri bir dam gibi inen İngiliz tarzı ocağın karşısında yerden yapma kabartma dalı kadife kumaşlı bir kanape vardı.

Fazılın oturduğu koltuktan rıhtıma çarpan ufak dalgaların şıpırtısı işitiliyor ve genç adam kendisini lüks bir posta vapurunun salonunda zannediyordu.

Antikalardan anlamazdı fakat tabloları severdi, yavaşça kalktı büyük tablonun önüne gitti. İmza yerinde ufak bir süpürge ile yazılmış gibi olan her harfi ayrı ayrı okudu: (Gorot).

Demek bu tablo "Luvr,, müzesinde eserlerin bir daire tahsis edilen paleti, fırçaları, istinat çubuğu mukaddes bir yadigâr gibi ziyaret edilen büyük san'at kârın eseri idi. O zaman tabloyu daha başka türlü tetkik etti.

Ressam, tabiatı bir tül arkasından görüyormuş gibi resmetmişti. Asırlık ağaçların koyu neftî yapraklarında dağınık zannedilen bir kesafet vardı. Birinci plândan büyük ağaçlara kadar uzanan yemyeşil çayırlığın ötesinde berisinde görünen miminimi kırmızı gelincik noktaları ince bir sak üstündeki sarı çiçeklerle o kadar güzel bir renk imtizacı yapıyordu ki Fazıla etrafı yaldız çerçeveli bir pencereden tabiati seyrediyormuş gibi geldi.

Baktıkça büyük dâhinin san'attaki hususiyetleri anlamağa, görmeğe başlamıştı.

— Bonjur Fazıl Bey. Safa geldiniz!

Birdenbire döndü. Dilfikâr hanımefendi karşısında duruyordu. Gülerek:

— Bir iki dakikadır, sizi seyrediyordum. O kadar dalmışsınız ki ayağımın sesini bile işitmediniz.

— Devamı var —

Hergeleci İbrahim

Yazan: Sami Karayel — 50

Kandıralı, bir türlü küçük ve afacan hasmının elinden yakasını kurtaramıyordu. Künteden aşacaktı.

Kandıralı, güç belâ dağılmadan hasmının elinden künteyi söktü ve tek paça kaparak doğruldu.

Hergeleci, derhal paçasını bu dayarak hasmının elinden aldı. İki pehlivan tekrar ayağa kalkmıştı.

Hergeleci, ayağa kalkar kalkmaz çırpınarak nârasını attı.

— Hayda Kandıralı be!.

Artık Kandıralının yüreği da ralmıştı. O da çırpınarak hasmına karşı bir nâra sallamak istiyordu. Fakat, nârâlık bir şey yapmamıştı ki, nesine nâra atıp ta rezil olacaktı.

İki hasım, tekrar ayakta bir birine girdi. Kandıralı, yumuşak gördüğü hasmının icabında ne kadar kuvvetli ve sert olduğunu görmüştü. Hele o, kurt kapanı ne idi?. Hergelecinin ne acı ve zehir gibi kuvveti vardır.

Kandıralı, hasmından hınç almak istiyordu. Muhakkak onu ezmek ve kırmak azminde idi.

Hergelecinin güreşe hâkim olduğu belli olmuştu. Hoş, Hergeleci de hasmına hâkim olduğuna emin idi.

Kandıralı, hasmının kendisine hâkim olduğuna kani olmakla beraber bir türlü cesaretini kırmamıştı. Her halde hasmını bir biçimine getirerek yeneceğini zannediyordu.

Güreş, çetin bir surette devam ediyordu. Kandıralı, hasmını ayaktan bozamadığı için alttan bir şey yapacağına kani olmuştu.

Bu sebeple hasmını altına almağa çalışıyordu. Hergeleci ise hasmının oyunlarına düşmemek için binbir türlü manevralar yapıyordu.

Güreş bu sefer ayakta epeyce uzamıştı. Ve güreş başlıyalı bir saati geçmişti. Bu zaman zarfında Hergeleci, hasmını birkaç kereler altına almıştı.

Kandıralının bütün emeli hasmını altına almaktı. Nihayet Kandıralı Hergeleciyi tek paça ile altına aldı.

Kandıralı nasılsa hasmını altına alabilmişti. Altına alır almaz kemanede iken birdenbire a yaklarını takarak hafif hasmına kurt kapanı girdi.

Hergeleci hafif olduğundan kurt kapanına çabuk gelmişti. Kandıralı hiç sıkıntı çekmemişti.

Kandıralının bütün düşüncesi hasmını kolaylıkla ezebileceğin de idi. Kapanı geçirir geçirmez Hergeleciyi gırtlakladı ve ezmeğe başladı.

Hergeleci, kurt kapanından nasıl kurtulacağını biliyordu. Ona usta lâzım değildi. O, ne vakit kurt kapanına girerse ne yapacağını ve nasıl kurtulabileceğini evvelceden hazırlamış bir pehlivandı.

Hergeleci, hafif olduğundan ağır hasımlarına karşı bu gibi oyunlarda ne gibi manevralar yapacağı icatlarile hazırlardı.

Hergeleci, kapana girince büzülmeğe başladı. Hem büzülüyor hem de ayaklarile gövdesini içeri çekiyordu.

İkide birde de oynıyarak hasmını boşa sallıyor ve dağıtıyordu. Biraz daha toplandı.

Ve birdenbire kıçını havalandırarak üstündeki hasmını şiddetle kılçıkladı. Kandıralı neye uğradığını bilmemişti. Hasmının üzerinden kayarak Hergelecinin önüne bir hamam bohçası gibi dertop olup düşüvermişti.

Kandıralı, Hergelecinin önüne hazırlop yumurta gibi gelmişti.

Kandıralı, Hergelecinin önüne dertop olup kayıp düşünce Hergeleci derhal hasmının kispet kasnağından yapışmıştı ve kaçmasına mani oldu.

Kandıralı, Deli divane olmuştu. Hasmını kapanla ezeyim derken daha ikinci elde birşey yapamadıktan başka üste de hasmının altına düşmüştü.

Hergeleci, hasmının kasnağından yapışıp çektiği zaman Kandıralı kaçmağa çalışmıştı. Ağırlığından ve kuvvetinden istifade ederek dört el hızlanmıştı.

Fakat Hergelecinin demir pençesinden kurtulmak kolay değildi. Hafif olmakla beraber Hergeleci safi sinir ve adaleli bir pehlivandı. Pençeleri çelik gibi sertti.

Hergeleci, Kandıralıyı kasnağından çekerek önüne birçocuk gibi oturttu. Hemen bir iç kazık vurarak paçaya el attı.

Hergelecinin maksadı malûmdu. Hasmını paça kasnak asıp yenecekti. Kandıralı başına geleceği anlayınca derhal paçadaki ayağını hızla çekerek altına aldı. Maksadı paçada bulunan Hergelecinin elini ezerek kurtulmktı.

Hergeleci, elinin ezilmemesi için paçayı boşalttı. Lâkin, iç kazığı sökmedi.

İç kazıkla hasmını önüne ve yanına çekerek dağıtmağa çalışıyor ve bu suretle tekrar paçayı ele geçirmeğe uğraşıyordu.

Mücadele müthiş oldu. Kandıralı, paçayı kaptırmamağa çalışıyordu. Hergeleci de kazığı sökmüyordu.

Nihayet Hergeleci, hasmını bozarak kıç üstüne oturttu. Kandıralı ellerile baldırlarına dayanmış, desteklenmiş duruyordu.

Hergeleci, hasmının bu vaziyetinden istifade ederek derhal ters kepçe aldı.

Kandıralı, ters kepçeden kurtulmak ve sırnaşık, sülük gibi hasmının elinden yakasını almak için çırpındı.

Hergeleci, hasmının çırpınmasına bakmıyordu. Onu biran evvel yenmeğe ve amansız dü şürmeğe çalışıyordu.

Hergeleci makine gibi işliyordu. Hasmına hiç aman vermiyordu. Kandıralı ecel teri dökü yordu. Zorla ters kepçeden kendini kurtarabildi.

Ters kepçe oyunu çok biçimsiz ve aksi bir oyundur. Eğer bir hasım çalımında bu oyuna düşerse vay onun başına gelenler...

Kandıralıya Allah acımıştı. Yoksa, yüzde yüz gidiyordu. Kandıralı bin müşkülâtla toplanarak ayaklarını muhafaza aldı.

Hergeleci, bırkmıyordu. Sülük gibi yapışmış bir oyundan bir oyuna geçiyor, hasmına nefes aldırmıyordu.

Deli Hafız, keyifli idi. Tosun da hasmına güreşi bindirmişti. Öyle çetin güreşiyordu ki hasmını öldürecekti, yerden yere vuruyordu.

Tosunun hasmı bitik bir hale gelmişti. Ya, pes edecekti, ve yahut leş gibi serilerek yenilecekti.

Ezerçeliler, Torlaklılar birer keyifti. Arada sırada bağırıyorlardı:

— Ha Tosun!..

— Ha, Hergeleci!..

Cazgırın gözü Hergelecide idi. Çok ustaca güreşiyordu. Usta ve büyük ortanın en değerli pehlivanı olarak Kandıralı ile çocuk gibi oynuyordu.

Hattâ, bir aralık güreşi uzaktan ve yakından fırsat buldukça Hergeleciyi kontrol eden Kızılcalı, Kandıralının halini görüyordu.

Kendi kendine şöyle düşünüyordu:

— Bu küçük belâ şey!.. Asıl güreşi bununla yapacağız galiba!.

Cazgır, Deli Hafıza dönerek:

— Usta, senin çıraklar bugün yaman!.

— Hergeleciyi görüyor musun?.

— Yahu, ne yaptı Kandıralıyı be?.

— Vallah bu kadar ummuyordum.. Hattâ, korkuyordum.

— Bak amma, ne hale getirdi?

— Halbuki, Kandıralı, büyük ortanın sayılı pehlivanlarından dır..

— Elbette.. Kızılcalı da..

— O daha berbat bir heriftir. Görmüyor musun hasmını ne hale getirdi. Zavallının boynunu, belini iki büklüm etti.

— Galiba, Hergeleci ile Kızılcalı Karşı karşıya kalacaklar...

— Belli olmaz...

— Evet, belki Kızılcalının hasmı ezildiği halde dayanır...

— E! ne demek istiyorsun?.

— Tosun da hasmını yenerse.

— Hergeleci ile Tosun mu karşı karşıya kalır öyle ise?.

— Belki...

— Ben zannetmem.. Hem Tosun, hem de Kızılcalı hasımlarını mağlûp edecekler...

Arkası var

Cağaloğlu ÇİFTE SARAYLAR Bahçesi

BU AKŞAM

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Halide Pişkin beraber

KOMEDİ (3) PERDE

1 — Bahçemizde herkesin istirahati temin edilmiştir.

2 — Bahçemizde *[İçki]* yoktur.

SPOR

Dünkü yüzme teşvik müsabakaları

124 Yüzücünün iştirakile yapılan yarışlar intizamla başarıldı

İstanbul su sporları ajanlığı tarafından tertip edilen federasyon yüzme teşvik müsabakaları dün Moda yüzme havuzunda kalabalık bir seyirci kütlesi önünde yapılmıştır.

Galatasaray, Beykoz, Beşiktaş ve Demirspor kulüplerine mensup 124 yüzücünün iştirak ettiği müsabakalar intizamla başarılmış bilhassa Galatasaray ile Beykoz yüzücüleri rasındaki çekişmeler çetin olmuştur.

Neticede: Büyükler arasında Galatasaray 123 puvanla birinci, Beykoz 74 puvanla ikinci, Beşiktaş 15 puvanla üçüncü olmuştur.

Küçükler arasında Beykoz 120 puvanal birinci, Galatasaray 50 puvanla ikinci, Demirspor 13 puvanla üçüncülüğü almıştır.

Müsabakalarda derece alan yüzücülere ajanlık tarafından muhtelif mükâfatlar verilmiştir.

Teknik naticeler:

Büyüklerde:

200 serbest:

1 — Vedat (Beykoz) 2.44.3, 2 — Mustafa (Galatasaray), 3 — Sedat (Beşiktaş).

100 Sırtüstü:

1 — Murad (Beykoz) 1.28, 2 — Kemal (Galatasaray), 3— Necati (Galatasaray).

200 Kurbağalama:

1 — Yusuf (Galatasaray) 3.08, 2 — Hikmet (Galatasaray), 3 — Musa (Beykoz).

400 Serbest:

1 — İbrahim (Beykoz) 5.58,2, 2 — Sadullah (Galatasaray), 3 — Ziya (Galatasaray)

Türk bayrak yarışı:

1 — Galatasaray takımı (Kemal - Yusuf - Mustafa) 5.58.3, 2 — Beykoz takımı (Fuat - Musa - İbrahim), 3 — Galatasaray

(Sonu: Sahife 6 Sütun 1 de)

Vefat

Zürradan Nuri ve [illegible]i Saydoğ ile Müteahhit Hüsamettin Saydoğ'un pederi; Şel kumpani of Turkey Ltd. müfettişi Şerafettin Sertesenin kainpederi, Büyükçekmece Çakmaklı ve Ahmediye çiftlikleri sahibi Mehmet Sait Saydoğ kısa bir hastalık neticesi tedavi edilmekte bulunduğu Şişli Şifa yurdunda 20.7.941 günü vefat etmiştir. Cenazesi 21.7.941 Pazartesi günü öğle namazı Beyazıt camiinde kılındıktan sonra Merkezefendi aile makberesine defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

(Belediye)

DÜNYA HARB

(YENİ SABAH)IN BÜYÜK SİYASİ TEFRİKASI

Çanakkale önünde çeliğe karşı imanın zaferi

Yazan: V.Çörçil

177

Birçok kurbanlara ve zayiata mukabil elde edilen kâr bundan ibaret değildir. Türkler yarımadanın cenubunda yedi fırka tahşit etmişlerdi. Bu yedi fırkadan ancak birini muharebenin en buhranlı noktasına çekebilmişlerdir.

Kanlı muharebe safhaları

Hellezdeki taarruzla muvazi olarak 6 Ağustos akşamı Avustralyalılar sağ cenahlarından hücuma geçmişlerdi. Bu hücum Anzakların başlıca harekâtına bir başlangıç mahiyetinde idi ve büyük bir ehemmiyeti haiz değildi. Maksat düşmanı aldatarak sağcenaha yükletmekti. Halbuki asıl gaye solcenahta hareket etmekti.

Buradaki tepe ve tahkimat o gün güneş batarken birinci Avustralya alayı tarafından işgal edildi. Türkler siperlerini mükemmel müdafaa edilen toprak altı yollarla bağlamışlardı. Fakat buralarda icap eden obüs topları yoktu. Avustralyalılar bu yollara dalarak müdafileri öldürdüler. Buna karşı Türkler, [illegible] derece müthiş bir sevkle ve büyük miktarda asker kullanarak mukabil taarruza geçtiler. Muharebe görülmemiş bir şiddetle bütün gece devam etti. Ayın 7 inci, sonra 9 uncu günü tekrarlandı. Fakat bütün bu hücumlar boşa gitti. Tepe birinci Avustralya alayının elinde kaldı.

Avustralyalılar diğer müstahkem noktalara tâli ehemmiyette diğer hücumlar yaptılar. Pek büyük zayiata maruz kalmalarına rağmen hiçbir arazi kazancı elde edemediler. Hattâ bazı noktalarda tamamile mahvoldular.

Asıl taarruz

Bu iki noktadaki taarruzun topları bütün yarımada çınlarken Avustralyalıların büyük hücumu, asıl taarruzu başlamıştı. Tam bir hafta, bütün geceler Anzaklara gizli gizli takviye kıtatı gönderildi. Bu kuvvetler siperlere, hendeklere dağıtıldı. 6 Ağustosta General Birdvord un emine de 37.000 nefer ve 72 top vardı. Mehtapsız bir gecenin karanlığında bunlardan 16.000 kişi Avustralyalıları sol cenahında iki koldan ve sahili takip ederek bir kilometre kadar kaydılar.

Suların husule getirdiği üç hendekten hücuma geçtiler. Bu hendekler onları uğursuz Sarıbayıra çıkaracaktı. Bütün ümitler bu üç hendeğin sağ ve solundaki müstahkem mevkileri ele geçirmekte idi. Bu vazife kendilerine tahmil edilen kuvvetler, işlerini adım adım gördüler. Başlıca kollar gecenin karanlığına, kayalara, hendeklere, düşmanın keşif kollarına rağmen ilerle diler.

General Birdvod, Sir Hamilton ve erkânıharbiyeleri şafakla beraber Avustralyalı kıtaatın ileri kollarının Conkbayırı ile Kocaçimen tepenin başlıca noktalarını ele geçirmiş olacaklarını ümit ediyorlardı. Bu mesafe, gündüz ve hiç bir mukavemetle karşılaşmaksızın iki saatte kat'olunabilirdi. Fakat bu şerait altında altı saat icap edeceği tahmin olunmuştu.

Şafak olunca, karanlığın ve toprağın müşkülâtına Türk askerlerinin mukavemeti de inzimam edince Avustralyalıların yolun ancak yarısını yürüyebilmiş oldukları anlaşıldı.

Felâketin büyüğü

Askerler bitap bir halde idiler. Bazı beyhude gayretlerden sonra, elde edilen mevzilerin tahkimine, askerlerin istirahate çekilmesine ve onların yeniden teşkilâtlandırılmasına, taarruzun de 7/8 gecesi tekrarına karara verildi.

İşte felâketin büyüğü de bu oldu. Eğer bu yorgun askerleri taze kuvvetlerle yenilemek, değiştirmek kabil olsaydı Sarıbayır tepesi o gün öğleden evvel elimize düşecekti.

Arazinin ve nakliyatın güçlüğünden dolayı bu hareketi yeniden tanzim etmek mühim bir mesele idi. Zaten düşman da taarruzun istikametini ve vüs'atini öğrenmiş bulunuyordu.

Sovla koyunda

Şimdi biraz da Sovla koyundaki harekâttan bahsedelim: Lord Fischer 1914 yılının sonlarında şu altı düz, üstü bir çelik tabaka ile örtülü küçük otomobil gemiler tasavvur etmişti. Bunlarla düşman sahillerine asker ihracının kolay olacağı hesap ediliyordu. Bunlar inşa edildi. ve büyük miktarda Çanakkaleye gönderildi. Bunların önünde askerlerin çıkması için köprüler vardı ve 500 askeri saatte beş mil yol ile taşıyabiliyorlardı. İşte bunlardan on üç tanesi, karanlık bir gecede yanlarında torpito muhripleri, mavnalar ve diğer nakliye gemileri olduğu halde 11 inci fırkayı, onun arkasından 10 uncu fırkayı Sovla körfezine doğru götürdü.

Gece yarısından iki saat evvel 11 inci fırkanın üç alayı sahile vardı.

Sahili muhafaza eden Türk ileri kuvvetlerinin tüfek ateşine bazı kara maynlarının inf na ve gemilerden bazılarını mış olmasına rağmen üç sahile çıkmaya muvaffak Bu seyahat iki, üç saat sü ve büyük zayiata mal olm Bu kuvvetlerin gayesi hal 10 uncu tepe ile "La ba,, yı işgal etmekti. Bu te kuru olan tuzlu gölün iki finda idiler. Sonra şimale tepe sırtına doğru hücum mekti.

İş berakis oldu

Bundan sonra 10 uncu ve Lalababadaki kollar Ç ta tepesine doğru ilerliyec ve eğer muvaffak olurlars arruzlarına devam ederek iloğlutepeye doğru yürüy lerdi.

Erkânıharbiye, eğer m miktarda düşman kuvveti tesadüf edilmezse bu hede kolayca ve şafakla beraber alarımızın eline geçeceğini ediyordu. Halbuki iş beraber du.

Lalababayı işgal eden taburluk bir Türk askeri dan çıkarıldı. O sırada 34 alayın kumandanı sahile ca önünde küçük bir sırt dü. Burasını 10 uncu tepe netti. Şafaka kadar bu zaptedebileceğine kanaat rerek memnundu.

Fakat gün doğunca 10 tepenin müdafileri ağır ağ riye çahıklar arasına çekil

7 Ağustos sabahı 11 inc kanın vazifesinden yalnız kısmı tamamlanmıştı. O aydınlandıkça tepelerin a sına gizlenmiş olan Türk t su, fasılalı bir surette sab İngiliz kıtalarını yalamay ladı. Gecenin karanlığı ve cı aracı en tailmli efrat ile ket eden erkânıharbiyeni saplarını bile yanlış çıkar O gece yapılabilen iş en vazı tahminlerin bile altın di. Britanya istihbarat d sahilin bu kısmında 4000 beş Türk taburunun bulu ğunu haber vermişti. Ha bizim 11 inci fırkanın ka na ikisi jandarma olmak üç tabur (yani 1800 kişi) top çıkmıştı.

Hepsi sahilde...

Şimdi General Hill'in fı dasında 10 uncu fırka da le yaklaşıyordu. O da vakti, fasılalı bir bombard altında karaya çıkmaya Saat 8 de 11 inci fırkanın buru iki sahra bataryası ları ateşlerile himaye ede miler faaliyete geçmişler

10 uncu fırka geride si tahaşşüt etti. O gün bu ler 20.000 askeri buldu. O rın vazifesi yalnız beş kilo kadar ilerlemek, 1800 Tü geri kalanları temizlemek çecek suyun bol olduğu m mevzileri ele geçirmekti. böyel hareket edecek yerd raç edilen bütün kıt'alardan zıları "Lalababa,, civarında reketsiz, birçok saat geçir diğerleri tuzlu gölün et çeviren kumlu sahilde sü tında 8 kilometre yürüyere kolata tepesine hücuma g ler. Bu genç askerler sü tan bitmiş ve yanmış olara peye hücum ettikleri zam teşle ölmüştü.

Gece bastı, askerler son rece yorgundu. Birlikleri makarışıktı, suları yetiş mişti. Bununla beraber ilk deflere varılmıştı. Tam kaybolan üç veya dört tab zayiat 1000 askere varıyor

Sovla koyunda ilk yirmi saat şöyle geçti.

İlk 24 saat

6 Ağustos ateşli, sahra fonları Geliboludaki Türk rargâhına, bu harbin tafsı nı veriyordu. Zaten top se işitilmeye başlamıştı. Bir ve Avustralya büyük tarruz Hellezde ve "Çam,, tepesi başlamıştı. Saros körfezi Britanyalıların yaptıkları ya cı taarruzlar da Türklere bü ihraç hareketleri gibi ihtar lunmuştu. Mütearrız kuvve rin hakikî gayelerini öğrene den evvel geçen dakikaların yük bir kıymeti vardır.

(Arkası var)

HİKÂYE

KORKU EVİ

— 1 —

BİRİNCİ KISIM

Güzel ziyaretçi

İngilterenin en genç, ayni zamanda, en meşhur polis hafiyelerinden biri olan Riçar Skota arkadaşları daha kısa olarak Dik derlerdi. Londranın işlek sokaklarından biri olan Kengston Road'da oturuyordu.

Bugün de, havanın sisli olduğu bir gündü, köşeyi henüz dönen otobüse atladı.

Tek boş yere verleştikten sonra, meslek itiyadiyle olacak otobüsün içinde bir göz gezdirdi.

Çok geçmeden karşısında oturan on sekiz, yirmi yaşların - daki fevkalâde güzel bir genç kız dikkatini çekti. Güneş rengi saçları, duru cazip teni, mütenasip vücudu ve sevgi dolu gözleri ile genç kız her halde herkesin nazarı dikkatini kendine çekmekteydi.

Üstündeki tayör çok sade idi. Ve minimini parmaklariyle pahalı bir çantayı tutuyordu.

Bir lâhzada cazip genç kızla Dikin bakışları çarpıştı. Ve o anda detektif genç kızın bakışlarında bir dertlilik gördü. Muhakkak bu genç kızın hayatını sıkan bir mesele olacaktı. Yoksa bir aşk mı? diye düşündü. Fakat böyle bir düşünceye dalmak genç polis hafiyesinin kalbine bir iğne gibi batmıştı. Fakat hemen kendine geldi.

İlk defa olarak bir tesadüfün karşısına çıkardığı ve belki de bir daha hiç göremiyeceği bu çok güzel mahlûka bir saniyede âşık olmak garip geldi.

Otobüs yavaş gitmiyordu, Kengston Roda yaklaşıyordu . Dik uslu durmak isteğine rağmen, otobüsten inmek istemiyor, ve göz uciyle güzel ve meçhul otobüs arkadaşını tedkik ediyordu.

Genç kız şimdi çantasını açmış, çıkardığı büyücek bir zarfın üzerine bakıyordu. Gayri ihtiyarî Dik de zarfın üzerine baktı ve birdenbire hayretten dona kaldı.

Tersine okuduğu ve zarfin üzerinde yazılı isim, kendi ismi idi: Riçar Skot.. Ve ismin altında da gene kendi adresi..

Hayret ve heyecan genç hafiyeyi o kadar fazla sarmıştı ki, oracıkta genç kızı sorguaya çekmek istedi. Fakat mahallesine gelmişti. İkisi de ayni zamanda verlerinden kalktılar, birbiri arkasından indiler. Dik onun biraz ilerlemesi için arkada kaldı, daima genç kızın arkasında yürüyerek evine geldi.

Apartımanın altında genç kız kapıcıya "Mister Riçar nerede oturur?,, diye sorarken o merdivenleri sıçravarak çıktı ve hemen dairesine gi Bir kaç saniye sonra kapısı çalınıyordu.

Dik kapıyı açınca kendini genç kızın karşısında buldu.

Genç kız da hayretten hafifçe irkilmişti, fakat hemen kendisine gelerek sormağa başladı:

— Mister Riçar Skot burada mı?

— Bendenizim matmazel.. ve zannedersem çantanızda namına bir mektup da olacak.. Kusura bakmayın, demin otobüste istemiyerek okumuştum, meslek aşkı.. Fakat ben gevezelik ediyorum, siz de ayakta bekliyorsunuz, nezaketsizlik ediyorum: Buyursanıza...

Genç kız bir lâhza kararsız bir vaziyette olduğu yerde durdu, Sonra Dikin gösterdiği salona girdi. Burası Dikin çalışma odası idi. Çok rahat ve güzel döşeli odanın bir tarafını büyük bir kütüphane bekliyordu.

Genç ve güzel ziyaretçisini koltuğa yerleştirdikten sonra hafiye şöyle:

— Zannedersem şimdi mektubumu okumamın sırası değil mi?

Dik mektubu açtı. Bu kendisine çok iyiliği dokunan zengin bir Londralıdan, Mister Parker'den geliyordu:

"Azizim Riçar..

— Size bu mektubu verecek olan matmazel Diyana Fergüson'u takdim etmeme lütfen müsaade ediniz. Babası çok iyi dostlarımdan biridir. Mis Diyana çok nazik bir vaziyette bulunuyor himayeye ihtiyacı vardır. Sizin bu vazifeyi hakkiyle ifa edeceğinizden eminim. Selâmlarla...

Dostun: Parker.,,

Dik mektubu yazı masasının üzerine koydu.

— Sizi dinliyorum matmazel..

— Mister Riçar, babam birdenbire ortadan kayboldu. Bu hâdisenin nasıl olduğunu bakın size anlatayım..

— Bunu polis müdüriyetine haber verdiniz mi?

Mis Diyananın yüzü kıpkırmızı kesildi.

— Fakat Mister Riçar, Parker'in de size yazdığı gibi bu iş çok naziktir..

Diyana âdeta kekeliyordu Birden kararlı bir tavırla anlatmağa başladı:

— Babamın ismi Arnold Fergüson'dur.

— Meşhur banker mi?

— Evet. Babam meşhur banker idi, büyük bir sermayeye malik ve kendi ismini taşıyan bankayı idare ediyordu. Fakat...

Sesi titredi. Gözleri yaşla doldu. Riçar..

— Devam ediniz matmazel, dedi. Emin olun sizi en samimi bir arkadaş gibi dinliyorum .. Bana itimat edebilirsiniz.

— Teşekkür ederim.. Çok iyi bir insansınız.. Size herşeyi bütün doğruluğu ile anlatacağım .. Yirmi senedir babam o kadar fazla çalışmıştı ki, nihayet deli diyeceğim amma, müthiş sinirli ve asabi bir hale geldi. Gene uyuyabiliyor, ne de bir yerde rahat oturabiliyordu. Bir gün nasıl oldu bilmiyorum, aklına uyuşturmak için morfin almak geldi. Ve yavaş yavaş babam bu menhus zehrin esiri oldu, tam bir morfinman oldu. Ah onun bu halini bir görseydiniz!..

— Bilivorum, bir çok büyük ve meşhur adamlar, bu vaziyete düşmüşlerdir. Bu ezici ıtiyattan kurtulmak için çok fazla cesaret lâzım..

(Devamı yarın)

HARP VAZİYETİ

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

…u gedikten geçirilecek kuv…erin vazifesi, Moskovayı …rmek, şimal ve cenuptaki …ları ayırmak ve Macar kar… grupları ile de işbirliği ya…ak bu orduları ayrı ayrı te…mektir.

…skof ve Ostrov mıntakasın… hattı yarmıya teşebbüs… ordular grupu da şimalden, …eli berzahından gelecek kuv…lerle birlikte Leningradı ve …ndiya körfezini müdafaa e… orduları imhaya çalışmak…

Rusların bu mıntakada bü… bir siklet merkezi yapma… mecburî kılan sebepler …dır:

a) Donanmayı mahvolmak - kurtarmak,

b) Bu yüzden Almanlara e… bir muvasale hattı temin …emek,

c) Leningrad ve Novograt gi… zengin ve önemli bölgeleri el… çıkarmamak,

d) Ordunun yan ve gerilerini …umak,

e) Müsaid bir vaziyet zuhu…da merkez ordusuna yardım …ek.

Kareli mıntakasını müdafaa … Rus ordusu, kuvvetli tah…atına ve çok büyük tazyik… karşısında kalmamasına …men, cenuba doğru çekilmeyi …ih etmektedir. Bu çekilme, …kovayı şimal ve şarktan …en çemberi daraltmak mak…da istihdaf edebilir.

Bu mıntakanın sevkulceyşi …yeti, çok büyük kuvvetlerle … muharebelere girişmiye …bur edecektir. Nitekim, Rus… şarktan tevcih edilen taar… darbelerini mukabil taarruz …a karşılamakta berdevam…ar.

Kief'i zorlıyan kuvvetlerde …di mukavemetlere maruz kal…lar ve Kief varoşlarında veri… muharebelerle vakit vakit …ye atılmışlardır.

Besarabyada cereyan eden mu…rebeler, şimaldekilere nisbet… büyük ehemmiyeti haiz de…ler. Harekât, Dniester et…nda temevvüç etmektedir.

…as itibariyle, şimaldeki ha…t ilerlediği halde buradaki …ordusunun, Dniester dirse…üzerine çekilmesi mecburi - baş gösterir. Bu mıntaka - mühim kuvvetler, Rumen …una mensupturlar. Ve bu …henüz muharebeler vermek …tiyle terakkiler kaydetmiş …amaz.

…aha şimaldeki Macar ordu…esir ve ganimet de almak …affakıyetini göstermiş ol…unu bildirmektedir.

…s ordusu, seferberliğini şim… hitame erdirmiş olsa bile …an kuvvetlerini muharebe …elerine kaydırmaya vakit …amamıştır.

…r taraftan da yeni sınıflar …başına çağrılmaktadırlar.

…s hava kuvvetleri, Alman …lerine göre, daha ilk iki …da 6000 kadar tayyare …etmiştir. Cephelerdeki kan …vaşlar, hava kuvvetlerinin … müdahalelerini mecburî …ken, son günlerde bu kuv…in zayiatı dikkati çekecek …te eksilmiştir. Diğer taraf… Ruslar, gerilerde de mühim …lere saldırmaktan vaz geç… değillerdir.

…r Rus hava binbaşısı, Rus … savletlerinin şiddetini ya…iyle canlandırmak istiyor. …at hakkında kat'î bir mü… serdedecek vaziyette de…

…cak, Rus hava faaliyetinin …klamalara uğramadan ve …n hızıyle devam ettiği anla…ktadır.

…hlı kuvvetlere gelince, Al…r her gün yüzlerce tank …rhlı otomobil tahrip ve … ettiklerini söylemekle be… Ruslar hemen her mu…be meydanına ehemmiyetli …ler sürmekte ve mukabil …uzlar yapmaktadırlar. Bu …yet, Rus ordusunun hatırı …ır bir motörlü, zırhlı ve …neli kuvvete sahip olduğu… dair olan teminata kuvvet …ektedir.

… gidişle çok kanlı olduğuna …he edilemiyen çarpışmalar …z kat'î neticeler vermekten …turlar!.

…vlet Limanları Memurları

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

…inatları, askerî hizmet için …ışta verilecek ücretler hak… yeni bükümleri ihtiva et…tedir.

…eni kararnamenin tam met… "Resmî gazete,, nin 16 tem… tarihli nüshasında intişar …etmiştir.

Telgraf, telefon ve telsiz haberleri

Cephe Notları

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tayyarelerle, topçu ile tanklarla ve piyadelerle harp edilmiştir. Alman kıt'aatı muazzam gayretler sarfetmeğe mecbur kalmışlar ve bazan üç gün hakikî bir istirahat görmeksizin mütemadiyen çarpışmışlardır. Sovyet kıt'aları toprağı adım adım müdafa etmişlerdir. Şimdi hat Leningradın pek yakınında bulunmakta ise de Alman cephesi gerisinde mühim Rus müfrezeleri vardır ve bunları birer birer temizlemek lâzımdır.

Bütün Baltık mıntakasında malzeme tahribatı azimdir. Yollar büyük Rus tankları ile bütün manasile örtülüdür. Pek çok Sovyet avcısı da düşürülmüştür. Şimdi bazı Rus tayyareleri çok yükseklerden uçmaktadır.

Riga halkı son hâdiselerden altüst olmuştur. İstikbal hakkında kararsızlık mevcut ise de halk, Rus tahakkümünden kurtulmuş olduğundan dolayı bahtiyardır. Bu, bilhassa ticaret mahfillerinde gözüküyor.

Stalin hattına Peipus gölünün cenubunda Pskov önünde varılmaktadır. Bu istihkâmlar bizi hayrette bırakmıştır. Çünkü atiimin etmiş olduğumuzdan çok daha mühim olduğunu gördük: Evvelâ toprak ârızalarından istifade edilerek vücude getirilmiş mania silsilesi bunların arkasında betondan yapılmış zikzaklı ve mükemmel maskelenmiş istihkâmlar ile aralarında mitralyöz yuvaları, sonra zırhlı kaleler, döner kubbeli olan bu kaleler ağır toplar, irtibat tünelleri, yeraltı kazamatları ile mücehhezdir.

Gayet âşikâr olarak Rusların Maginot hattını taklit ettikleri görülüyor. Fakat fennî malzemeleri daha fakirdir, istihkâmların adedi daha azdır. Sonra Stalin hattında sistem birliği yoktur. Maamafih Alman askerlerinin müttefik şahadetleri ile de sabit olduğu üzere Ruslar kendi istihkâmlarını Fransızlardan daha iyi müdafa etmişlerdir.

Bir Alman hücum kıt'ası subayı muharebe hakkında çok alâkalı tafsilât vermiştir. Bu tafsilâta nazaran, Alman motörlü kıt'aları Peipus gölünün cenubunda Stalin hattına geldikten sonra, piyadenin cephane ihtiyaçlarını temin etmesi için bir kaç gün beklemişlerdir. Rus topçusu bu fasıladan istifade ederek ağır topları ile Alman hatlarını mütemadiyen dövmüştür. Fakat tarruz zamanı gelince Alman topçusu da ateş açmış ve üç gün müddetle fasılasız bir topçu düellosu olmuştur. Stukalar ve Yünker - 88 ler topçuya müzaheret ederek Rus toplarını tahrip etmişlerdir. Alman keşif kolları iki taraf hatları arasında ilerliyerek taarruz için en müsait noktaları araştırmışlardır. Harp çetin, ağır ve şiddetli olmaktadır. Büyük istihkâm ve piyade kıtaları Sovyet blokhavs'larını çevirmekte, bombaları savurmakta ve alev makineleriyle blokhavs'ların methallerini yakmaktadır. Yaklaşmak mümkün olunca da istihkâmlar dinamitlerle birer birer havaya uçurulmaktadır. Sovyet garnizonlarının ekserisi ölü olarak bulunmuştur. Bir istihkâmın garnizonu vasatî otuz askerle bir subaydan ibarettir. İstihkâmlardan birinde üniformalı bir kadın cesedi de bulunmuştur. Nihayet sıra zırhlı kalelere gelmiştir. Bunlara ağır tanklarla tarruz edilmiştir. 35 saat süren bir savaştan sonra bunlar da havaya uçurulmuştur.

Şimdi Alman tankları geceli gündüzlü şimalişarkî istikametinde ilerlemektedir. Stalin hattı geride kalmıştır. Leningrad önünde şiddetli bir muharebe olmaktadır.

Garba dönüyoruz. Yollarda fena giyinmiş, benizleri soluk, zayıf, yorgunluktan bitmiş binlerce harp esiri görüyoruz. Bunların arasında birçok subay da vardır. Fakat bunlar subaylık işaretlerini kaldırmışlardır. Tozlu yollarda hep ayni vaziyet: Harab olmuş otomobiller, tanklar ve çürümüş cesetlerin boğucu kokusu..

Baltık'da bir zafer kazandık

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

akşam neşredilen tebliğ:

19 Temmuz günü Piskof, Poloçka, Nevel, Smolensk, Novograd ve Volinsk istikametlerinde çok şiddetli muharebeler olmuştur.

Cephenin diğer kısımlarında ehemmiyetli hiçbir değişiklik olmamıştır.

Havalar müsait olmadığı halde tayyarelerimiz düşmanın motörlü ve zırhlı kuvvetlerile tayyarelerini tahribe devam etmişlerdir.

Keşif tayyarelerimiz Baltık denizinde kuvvetli bir himaye altında seyreden pek çok nakliye gemisinden müteşekkil bulunan büyük bir kafilenin yerini keşfetmişlerdir. Tayyarelerimizle seri hücumbotlarımızın ve torpitolarımızın yaptığı hücumlar neticesinde 11 nakliye gemisile 1 petrol gemisi batırılmış ve 1 düşman avcı tayyaresi düşürülmüştür. Bizim zayiatımız bir tayyare ile bir hücumbotundan ibarettir. Hücumbotunun mürettebatı kurtarılmıştır.

Rus kuvvetleri çevrildi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tebliği:

Basarabyadan ilerliyen Alman - Rumen kıt'aları düşman mukavemetini kırarak onu Dniester'in şark yakasında takibe devam etmişlerdir.

Smolensk mıntakasında harekât plân mucibince devam ediyor.

Fin cephesinde yeni muvaffakiyetler elde edilmiştir. Müşterek cephenin müteaddit noktalarında muhasara edilmiş bulunan Sovyet kıt'alarının yaptıkları umitsiz çıkış teşebbüsleri akîm kalmıştır. Düşman ağır ve kanlı zayiat vermiştir.

Türkiyenin vaziyeti

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Türklerin İngiltereye müsaid haberlerin neşrine Alman tazyiki altında belki de müsaade etmiyeceklerine dair geçen ay izhar olunan endişelerin yersiz olduğunu hâdiseler göstermiştir.

Times gazetesi, Türkiyeyi Almanya ile bir anlaşma araştırmakta haklı kılan sebepleri saydıktan sonra şöyle diyor:

Rusyanın Türkiyeye karşı vaziyeti hakkındaki şüpheler Rus niyetlerinin şüpheli görülebileceği devre için varid idi. Fakat bunların ehemmiyetsiz oluşu ve şartların değişmesi, Türkiyenin kabahati olmaksızın Türk - Rus münasebetlerinde son zamanlarda zail olan itimadı yeniden tesis edebilir.

İngiltereye gelince, Türkiyenin son hareketlerini tenkit etmek ona düşmez. İngiliz halkı umumiyetle, Türkiyenin hususî şartları hakkında bazı mülâhazalarda bulunmağa mütemayildir.

Fakat Türkler kendi seciyelerine yerleşmiş olan itimat ile, bu mülâhazaların çok kuvvetli ve vicdansız bir düşmana karşı girişilmiş hayat ve memat mücadelesi içinde ortaya atıldığını her halde anlıyorlar.

Boğazların Türk hakimiyetine geçtiği gün

(Baş tarafı 1 incide)

nan (Boğazların hukukî vaziyetini) muahede hükümlerine istinaden izah etmeyi faydalı buluyoruz.

Ticaret gemileri

Montreux muahedenamesine göre:

Sulh zamanında tam bir serbesti halinde Boğazlardan geçebileceklerdir.

Harp zamanında Türkiye muharip değilse ticaret gemileri gene tam bir serbesti ile Boğazlardan geçebileceklerdir.

Türkiye muharip ise; bitaraf memleket gemileri düşmana hiç bir suretle müzaheret etmemek şartiyle Boğazlardan ancak gündüzleri geçebileceklerdir.

Burada şu istisnaî hüküm kabul olunmaktadır:

Türkiye kendini pek yakın bir harp tehlikesine maruz telâkki ettiği takdirde gene geçiş serbest ise de bunun gündüzleri olması şarttır.

Harp gemileri

Sulh zamanında hafif su üstü gemileri geçebilirler. Yalnız evvelden haber verilmeli ve bu geçiş gündüz olmalıdır. Büyük tonajdakiler birer birer ve refakatlerinde en çok iki torpido ile geçebilirler. Denizaltı gemileri gündüz su üstünde geçerler. Karadenizde sahili olmıyan devletlere ait harp gemilerinin geçişinde tonaj tahdidi konmuştur.

Harp zamanında Türkiye muharip değilse, bitaraflar sulh zamanında olduğu gibi geçebilirler. Muharipler geçemezler. Ancak Milletler Cemiyeti misakı çerçevesi dahilinde akdedilen bir mütekabil müzaheret muahedenamesi mucibince tecavüze uğrayana yapılcak müzaheret müstesnadır.

Türkiye muharip ise; hiç bir harp gemisi geçemez. Bunların geçmesi tamamen Türkiyenin reyine bağlıdır.

Türkiye kendini yakın bir harp tehlikesi tehdidine maruz telâkki ederse ayni tedbirleri almağa salâhiyettardır.

Propaganda harbi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

menin ilk harfi olması için Almanlar hemen hemen meçhul bir kelime ortaya atmışlardır.

Kelime şudur: "Victoria,, Alman lûgatleri bu kelimenin yabancı bir kelime olduğunu yazmaktadırlar. Almanlar tarafın-

Berlin, 20 (a.a.) — Ofi:

Alman radyosunun bildirdiğine göre, bitaraf müşahitler, şimdiye kadar Sovyet ordusunun verdiği zayiatın 1.5000.000 kişiye baliğ olduğunu tahmin etmektedirler.

dan zaferin mukabili olarak kullanılan kelime "Sieg,, dir.

(V) işaretinin geniş bir mikyasta yayıldığını Alman radyosu bugün itiraf etmiş, fakat bunun (Viktoria) kelimesinin ilk harfini ifade ettiğini bildirerek demiştir ki:

(V) işareti Pragda sinema duvarlarında, tramvaylarda ve otobüslerde görüldüğü gibi son günlerde gazetelerde de görülmektedir.

İngiliz Hava akınları

(Baş tarafı 1 incide)

hasara uğrıyan üç mıntakada belediyeye ve hükûmete ait binalar, ticarethaneler, antrepolar, mağazalar ve evler bulunmaktadır.

Munster'de de ayni derecede hasar olmuştur. Bunu Alman radyosunun son günlerde yaptığı neşriyattan da anlamak mümkündür. Filhakika Alman radyosu mezkûr şehri "bedbaht belde,, diye tavsif etmiştir. Munster'e yapılan son beş akın esnasında birçok mahalleler tamamile yanmıştır.

İstanbul dün zengin bir sopr günü yaşadı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Müsabakaların bu sabah tasfiye serileri koşulmuş veya yapılmış ve iştirak eden her bölgenin en iyi atletleri öğleden sonra icra edilecek olan nihaî imtihanlar için ayrılmıştı. Bunlar arasında müsabakalar, bazıları müstesna olarak, oldukça çetin bir surette cereyan etmiş ve sıcağa rağmen her atlet galibiyeti kazanmak için bütün mevcudiyetiyle uğraşmıştır.

Müsabakaların teknik neticeleri de şunlardır:

100 Metre:

1 — Cezmi (İstanbul 11 s. 2/10, 2 — Vakur (İçel) 11 s. 3/10, 3 — Özkan, (İstanbul)11 s. 4/10.

200 Metre:

1 — Cezmi (İstanbul 25 s. 2 — Özkan (İstanbul) 23 s. 3/10, 3 — Şerif (İçel) 23 s.5/10

400 Metre:

1 — Raşit (Ankara) 23 s. 2 — Raif, (İzmir) 23 s. 1/10 3 — Remzi (İstanbul) 23 s. 2/10.

800 Metre:

1 — Rıza, (İstanbul) 2 d. 053, 2 — Ahmet (İstanbul), 2 d. 04 s., 3 — Osman (Ankara) 2 d. 05 s.

1500 metre:

1 — Rıza (İstanbul) 4 d. 19 s. 6/10, 2 — İsmail (Ankara) 4 d. 21 s. 6/10, 3 — Edip (Ankara) 4 d. 24 s.

500 Metre:

1 — Mustafa, (Ankara) 16 d. 13 s. 5/10, 2 — Eşref (İstanbul) 16 d. 16 s. 4/10, 3 — Salâhaddin, Ankara 17 d. 21 s

110 Metre:

1 — Suha, (İzmir) 16 s. 9/10 2 — Kâmil, (Ankara) 17 s. 7/10 3 — Merih, (İstanbul) 18 s.

Balkan bayrak:

1 — İstanbul 3 d. 35 s. 5/10, 2 — İstanbul 3 d. 41 s. 5/10. 3 — Ankara 3 d. 42.

Gülel atma:

1 — Atıf (İzmir) 12 m. 16.

Cirit atma:

1 — Kemal (İstanbul) 51 m. 50, 2 — Varok (İstanbul) 52 m. 65, 3 — Mustafa (Ankara) 49 m. 10.

1 — Balcı (Ankara) 39 m.

Çekiç atma:

24, 2 — İlyas (İçel) 27 m. 64, 3 — Tevfik (İçel) 26 m. 92.5.

Yüksek atlama:

1 — Jerfi (Ankara) 1 m. 80 2 — Muammer (İstanbul) 1 m. 70, 3 — Süreyya (İzmir) 1 m. 70.

Uzun atlama:

1 — Vakur (İçel) 6 m. 56, 2 — Muammer (İstanbul) 6 m. 40, 3 — İbrahim (İçel) 6 m. 25.

Üç adım atlama:

1 — Yavru, (İstanbul) 13 m. 80, 2 — Vakur (İçel) 13 m. 74, 3 — Sabit (İçel) 12 m. 68. 2 — Jeha (İstanbul) 11 m. 68, 3 — Tevfik (İçel) 11 m. 55.

Disk atma:

1 — Yavru (İstanbul) 56 m. 26, 2 — Atıf (İzmir) 35 m. 36, 3 — Balcı (Ankara) 31

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye konulan:

1 — Hatay su işleri on dördüncü şube müdürlüğü mıntakası dahilinde bulunan Amik gölü ve bataklıklarının kurtulması ve Asi nehrinin ıslâhı işlerinden bir kısmı muhammen keşif bedeli vahidi fiyat esası üzerinden 244,154 lira 97 kuruştur.

2 — Eksiltme 31/7/941 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 15 de Ankarada su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umumî su işleri fennî şartnamesile hususî ve fennî şartnameleri ve projleri 12 lira 21 kuruş mukabilinde su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 13.457 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (4136 - 5646)

Milyonluk define bir türlü çıkmıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kapıyı bundan evvel de birkaç kere çalmış fakat bana kapıyı açanlar, evvelce kendilerine verilen talimat dairesinde baştan savma cevaplar vermişler ve beni atlatmışlardı. Fakat bu sefer kat'î bir azimle gidiyordum. Yetmiş beş sene evvel toprak altına gömülen bir milyon altın liranın varisi bulunan bu ihtiyar kadının heyecanını görmek ve muazzam servetile (bulunabildiği takdirde) ne yapmak istediğini öğrenmek istiyordum. Zile bastıktan biraz sonra kapı aralandı. Ve bir ses:

"— Kimi istiyorsunuz? dedi.

O esnada bugün fevkalâde talihli olduğuma inandım. Yavaş yavaş açılan kapıdan madam Hayganoşun çehresini sezmiştim.

— Sizi madam, dedim.

— Beni mi, beni ne yapacaksınız.

Bugün altmış beş yaşında bulunan ihtiyar madamın devamlı bir heyecan içinde bulunduğu anlaşılıyordu. O, her an definenin bulunmasına intizar ediyordu. Belli ki bulunmadıkça üzülüyor ve biraz da endişeleniyordu. Gülerek:

— Şu define için, dedim.

Ve o anda zavallı kadına verdiğim cevapla onda uyandırdığım heyecana şaştım. Birdenbire garip bir ses çıkardı. Ve heyecandan sararmış bir yüzle:

— Define için mi? Bulundu mu? Doğru ve çabuk söyle. İki elile yakama sarılmıştı ve beni şiddetle sarsıyordu.

— Hayır madam, dedim. Daha bulunmadı. Fakat her halde ve yakında bulunacak. Bunda hiç şüphe yok. Yalnız ben on define hakkında malûmat istiyorum.

Birdenbire, yüzü değişti. Büyük bir sukutu hayale uğradığı âşikârdı. Fakat hiç belli etmemeğe çalıştı. Duyduğu heyecanın tesirile mi nedir biraz şaşırmıştı. Yoksa kendisi bugünlerde herkesten kaçıyordu. Buna rağmen bana:

— Buyurun, dedi. Ne malûmat istiyorsanız sorun.

Madamın bu anından istifade etmek lâzımgeldiğini düşündüm ve derhal sordum:

— Bu define Sürp Agoba nasıl gömülmüş?

Madam Hayganoş anlatıyor

Madam hoşa giden ermeni şivesile:

— Efendim, dedi. Bu define benim babam tarafından 1293 muharebesi günlerinde Sürp Agoba gömülmüştür. Benim öğrendiğime göre definenin gömülmesinde iki sebep vardır. Birisi Rusların Ayastafanosa kadar gelmeleri diğeri de babamın kardeşlerinin parayı aralarında taksim etmelerinden korkmasıdır. O zaman ben sekiz yaşında idim. Ve annem kardeşim Vartuhiye gebe bulunuyordu. Tabiî ben bunlardan hiçbirini bilmiyordum.

Babam bu sebeplerle büyük servetini Sürp Agoba gömdükten kısa bir müddet sonra ölmüş. Annem, bu büyük servetin varisi ve ayni zamanda fakir olduğu halde bu defineyi senelerce meydana vurmaktan çekinmiş. O, definenin, haber verdiği takdirde başkasının eline geçeceğinden korkuyormuş.

Sır ifşa ediliyor

Senelerce sonra zavallı valdem ihtiyarlamıştı ve hastalanmıştı. Ben ve Vartuhi oldukça büyümüştük. Valdemin hastalığı gittikçe ağırlaşıyordu. Son dakikalarını yaşadığı bir anda beni yanına çağırdı ve bu sırrı bana faş etti. Bunu öğrendiğim zman hayret ve dehşet içinde kaldım. Bu büyük servet haberi beni şaşırtmıştı.

Heyecan içinde idim. Daha garibi bu sırrı bilmekten korkuyordum. Bu kadar büyük bir paraya sahip olmak ihtimali beni endişelendiriyordu. Annem, bana bu sırrı söyledikten birkaç dakika sonra son nefesini verdi ve ben o anda teessür, sevinç heyecanı ve korku hisleri içinde şaşkın ve bitap kaldım.

Ben de, annemin düşüncelerinin tesiri altında senelerce zaruret içinde çırpındığım halde bu defineyi ihbar etmekten çekindim. Bana bu işlerden anlar ve itimat edilebilir bir adam lâzımdı.

Nihayet bir gün

Nihayet bir gün Bay Osmanı bana tanıttılar. Kendisinin bu işlerle uğraştığını söylediler. Görüştük. Anlaştık. Kendisine define bulunduğu takdirde servetin yarısını vermeği taahhüt ettim. Bu şekilde bir noter mukavelesi de yaptık. İşte definenin hikâyesi kısaca budur.

— Peki madam, dedim. Bu define muhakkak orada mıdır? Acaba başka birisi bunu evvelce almamış mıdır?

Madamın da böyle bir endişe içinde kıvrandığı anlaşılıyordu. Hafif bir sesle:

— Zannetmem, dedi.

Define mütehassısı

Öğrendiğime göre define hikâyesinin enteresan bir cephesi de, Bay Osmanın temsil ettiği cephedir.

Bay Osman definenin bulunduğu yeri öğrendikten ve madamın hissesine düşecek kısımdan yarısını almayı noter senedile temin ettikten sonra, büyük bir heyecana düşmüş. Bu büyük serveti derhal çıkarmak çarelerine tevessül etmiş. Fakat kendisinin bu hususta lâzımgeldiği kadar parası olmadığından birkaç ortak tedarikine girişmiştir. İşi eski arkadaşlarından türbedar Rıza ve Hilmiye açmış ve aralarında âdeta bir şirket kurmuşlar. Bu vaziyete göre bir milyon liralık servet bulunduğu takdirde hükûmetin alacağı kanunî hisseden sonra madam Hayganoş ve Vartuhiye kalan kısmın yarısını B. Osman alacaktır. B. Osmanın alacağı paranın yarısını B. Hilmi ve Hilmiye düşen paranın yarısını türbedar Rıza alacaktır. Simdi defineden nasibedar olacak bu beş adam derin bir heyecan içinde bulunuyorlar ve her dakikalarını zengin olmak ihtimalinin verdiği saadet içinde geçiriyorlar.

Hafriyat devam ediyor

Dün akşam geç vakitte Sürp Agoba uğradım. Çukurun derinliği üç metreyi geçmişti. B. Hilmi ve Osman orada idi. B. Hilmi kazma darbelerinin toprakta çıkardığı sesleri dinlemek için yere yatmış kulağını toprağa dayamıştı. Bu esnada çukur başında lâkayt dolaşmakta olan hafriyat memuruna yaklaştım ve sordum:

— Hakikaten siz de definenin çıkacağına inanıyor musunuz?

Define memuru sualime uzun bir kahkaha ile cevap verdi.

Ayrılırken, derinleşen çukuru heyecanla seyreden Osmana seslendim.

— Allaha ısmarladık Osman bey, define bu akşam inşallah çıkar. O, çukura bakmakta devam ederek:

— İnşallah, dedi.

Dünkü At Yarışları

Müşterek bahis 1 liraya mukabil 1200 lira kazandırdı

At yarışlarının ikinci hafta koşuları dün Veliefendi koşu mahallinde çok kalabalık bir seyirci kütlesi önünde yapıldı.

Dünkü yarışlar diyebiliriz ki senelerden beri İstanbulda yapılan koşuların en sürprizli neticelerini verdi ve şimdiye kadar şehrimizde oynanan müşterek bahislerde en büyük meblâğ yani 1 liraya mukabil 1200 lira kazandırdı.

Birinci koşu:

Dört yaşında ve daha yukarı yaştaki saf kan arap at ve kısraklarına mahsustu. Mesafesi 2000 metre, ikramiyesi 155 lira idi.

Bu koşuya, Terzan, Yovan, Basra iştirâk ettiler. Neticede Yovan birinci, Basra ikinci, Terzan üçüncü oldular. Müşterek bahiste ganyan 150 kuruş verdi.

İkinci koşu:

Yerli safkan İngiliz at ve kısraklarına mahsustu. Mesafesi 1300 metre ikramiyesi 280 lira idi.

Bu koşuya Rua, Mimoza, Yensin, Hüma Hatun girdi. Neticede Mimoza birinci, Yensin ikinci ve Hüma Hatun üçüncü oldu. Bu yarışta 3 - 2 Mister Mimoza ile Yetiş arasında ikili bahis oynayanlar bir liraya mukabil 9225 kuruş kazandılar. Ganyan 325, plâse 750, plâse 100 kuruş verdi. Bu koşunun müddeti (1 - 56) dakikadır.

Üçüncü koşu:

Dört ve daha yukarı yaştaki safkan arap at ve kısraklara mahsustu. İkramiyesi 255 lira. Mesafesi 1600 metre idi. Günün ikinci sürprizli koşusu da bu oldu.

Bu yarışta birinci Bora, ikinci Bozkurt, üçüncü Mihrican geldi. Müşterek bahiste Bozkurt üzerine bağlanmış olanlar kaybettiler. Fakat ikinci ve üçüncü koşular arasında Mimoza - Bora çiftini bulan talihli 1 liraya mukabil 1200 lira sin ikinci ve Hama Hatun üçünse 120 kuruş verdi. Bu koşunun müddeti (1.45) dir.

Dördüncü koşu (Yalova koşusu)

İki yaşında hiç koşu kazanmamış safkan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustu. Mesafesi 1000 metre, ikramiyesi 500 lira idi.

Bu yarışa 5 tay iştirâk etti. Neticede Gungadin birinci, Buket ikinci, Saron üçüncü oldu.

Bu koşuda Gungadin, Buket arasında ikili bahis oynayanlar 1 liraya mukabil 350 kuruş aldılar. Ganyan 300, plâse, 130, plâse 110 kuruş kazandılar.

Beşinci koşu:

Üç yaşında yerli yarım kan İngilizlere mahsustu. Mesafesi 1400, ikramiyesi 300 lira idi.

Bu yarışta Elhan birinci, Heves ikinci, Delikanlı üçüncü oldular.

Üç, dört ve beşinci koşular arasında üçlü bahis 1 liraya mukabil 34 lira verdi. Gene dördüncü, beşinci koşular arasındaki çifte bahis 660 kuruş ganyan 150, plâse, 125, 130 kuruş verdi.

Dünkü yüzme teşvik müsabakaları

(Baş tarafı 4 üncü sayfada)

takımı (Necati - Hikmet - Kemal).

Tramplen atlama:

1 — Kemal (Galatasaray) 28.28, 2 — Şemsi (Beykoz), 3 — Harityun (Galatasaray).

Küçükler arasında:

100 Serbest:

1 — Nejat (Beykoz), 1.14.1, 2 — Kemal (Galatasaray), 3 — Refet (Beykoz),

100 Sırtüstü:

1 — Zeki (Beykoz) 1.35.3, 2 — Bahaeddin Akdağ (Beykzo) 3 — Adnan (Galatasaray).

100 Kurbağalama:

1 — Tevfik (Beykoz) 1.26, 2 — Ahmet (Beykoz) 3 — Subhi (Galatasaray).

200 Serbest:

1 — Bedri (Beykoz) 2.48.2, 2 — Necdet (Beykoz) 3 — Gogo (Beykoz).

Türk bayrak yarışı:

1 — Beykoz takımı (Zeki - Tevfik - Nejat) 4.17.2, 2 — Galatasaray takımı, (Adnan - Tarık - Mehmet), 3 — Beykoz takımı (Bahaeddin - Ahmet - Bedri).

Dünkü Boks müsabakaları

Kadıköy halkevinin tertip ettiği boks müsabakaları dün Fener stadında büyük bir kalabalık önünde intizamla yapılmıştır.

Müsabakalar neticesinde. Zeyyat - Hüsnüye, Haldun - Hüseyne, Osman - İhsana, Hayrettin - Panayota, sayı ile galip gelmişlerdir.

Sabri ile Yaşar, Kemal ile Vahdet, İrfan ile Şevket berabere kalmışlardır.

Kıdemli boksörler arasında yapılan karşılaşmalarda: İbrahim - Mehmet Aliye, Hüsnü - Mehmet Aliye, Hakkı - Mehmede, Abdi - Halile sayı ile galip gelmişlerdir.

Müsabakalardan sonra kazananlara Halkevi tarafından ma-

Hahriye ise Alinin bu derece

Askerlik Bahisleri

Sovyet - Alman Harbi

(Baş tarafı 3 üncü sayfada)

lerini çevirmekle kat'î neticelere edilebilir.

Ruslara gelince:

Stalin hattı önündeki ordular grupunun vazifesi; zaman kazanmak, düşmana ağır zayiat verdirmek ve bu fırsattan istifade ederek seferberlikleri tamamile ikmal idi.

Rus ordusu harbin ilk safhası olan iki hafta zarfında bu vazifesini başarabildi denilebilirse de daha iyi bir surette yapmak mümkündü.

Rus ordusu iki hafta zarfında bazı yerlerde yevmiye 33 kilometreden 500 kilometre geri çekildi.

İkinci safhada:

Yani harbin üçüncü haftasında seferberliğini tamamlamağa Stalin hattını takviyeye ve ana müdafaasını 3 grupa ayırarak birer mes'ul kumanda altında tertiplemeğe çalıştı. Bu arada Almanlara mukabil taarruzlarda ve kuvvetli hava baskınların da bulundu.

Üçüncü safha:

Harbin dördüncü haftası: Yarma mıntakalarında düşman taarruzalrını durdurmk için çak kanlı mukabil taarruzlar yapmaktadır.

Umumî seferberliğini bitirdiği söylenmektedir. Harbin gidişatına göre kat'î neticeli muhada kabul etmişe benzemektedir.

Ruslar bu vaziyet karşısında içeri girmiş olan Alman taarruz kollarının yanlarına kâfi kuvvetlerle taarruz ederek bunları durdurur veya imha edebilirse Rus lar için Stalin hattında tutunmak mümkün olabilir ve bu durum Almanları çok müşkül safhaya sokabilir.

Buna mukabil; içeri girmiş olan Alman yarma kolları geriden daha fazla takviye edilir ve bunlar Stalin hattındaki asıl Rus ordularının gerilerini çok çabuk çevirebilirlerse o zaman âkıbet Ruslar için kıritik bir safhaya intikal eder.

Bugün cephede 9-10 milyonluk kuvvetler boğuşmaktadır. Bu çetin muharebelerin sonu şüphesiz 4-5 gün içinde kestirilemez. Yalnız harbin umumi gidişatı ve muhtemel neticeleri hakkında bir ışık, bir fikir verebilir.

Bugünkü durum yavaş yavaş Rusları sıkıştırmaktadır. Bütün merak acaba Ruslar Almanların yarmaları karşısında Stalin hattında kat'î neticeli muharebeyi kabul edecekler mi? Yoksa içeri girmez okların kendi gerilerine doğru sarktığım görünce şimaldeki (Fin cephesindeki) ordu gibi diğerleri de imhadan kurtulmak için çekilecekler mi?

Emekli Kurmay Binbaşı

KAŞE

DERMAN

Ağrıları dindirir!

ROMATİZMA, BAŞ, DİŞ, SİNİR ve BEL ağrıları ile soğuk algınlığından ileri gelen vücud KIRIKLIĞI, NEZLE ve GRİP hastahkları D E R M A N kaşelerile derhal geçer, icabında günde 1 - 3 kaşe alınır, her eczahanede bulunur.

BALKANLARDA
Son Seyahat

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

puflaya eve gittim ve gidiş o gidiş. Bir hafta sonra 313 muharebesine giden zabitlerin vagon peykelerinin altına saklanarak Selânike, oradan İstanbula kaçtım.

Biz orada; ilim ve irfan sofrasından kaşık kaşık feyiz ve malûmat yiyeceğimize (Türküm) dediğimiz için dayak yiyorduk! Bakalım İstanbulda ne nane yiyeceğiz?.

— Deryayı istiğraka daldınız.

Bay Yovanoviç dalgınlığımı giderdi.

— Hiç, dedim, geçmiş yılları andım da biraz daldım.

— Şimdi niyeti âliniz ne tarafa?

— Gel, dedim. Seninle çocukluğumda yattığım eve gidelim. Bakalım yerinde mi?

Yattığım ev diyorum. Bunu Türkçe bilmemezliğe yormayınız. Türkçenin daniskasını bildiğim içindir ki böyle beliğini kullandım. Oturduğum ev başkadır, yattığım ev başka.. Ben o eve akşam girer, sabah erken den çıkardım. Çünkü ev, oturulabilecek bir yer değildi. Viran bir ahırın üstünde her rüzgâra karşı, her vanı açık iki viran oda idi. Orada ancak yatılırdı, üstünde iyi kötü bir çatısı olduğu için.. Babam Abdülhamidin yüzünden bir yıl hapse mahkûm olarak kışlada kapalı bulunmasaydı ve Osmanlı devleti ayluğını iki ayda, üç ayda bir olsun verseydi biz de bir oturulacak ev kiralayabilirdik, fakat işte ancak yatılacak bir yer tutmuştuk. Kaldı ki bu çatının altında bir de capcahil, şepşeytan, kırk tilki ile aşık atar bir üvey ana vardı.

Eve bakıyorum.

Nasıl bıraktımsa öyle..

Yahu! Tanrı aşkına! İki çivi! Bir teneke kireç Aah! Bir şey yok. Kırk yıl önceki ev .. Yenilik bid'attir. Bid'at çok defa harama varır.

Evin iki yüzünden biri caddeye, öbürü yan sokağa karşıdır.

Amma bu iki yüzde de tek pencere yoktur. İçinde nâmahrem oturabilsin için böyle yapılmıştır. Ya öteki iki yüz? Onlar da bahçeye gerilmiş birer yüksekçe kerpiç duvardır. Tezekli ve lâğımı açık avlusunda nâmahrem dolaşabilsin diye öyle yapmışlar.

Canım.. canımı, manımı yok! Bu böyledir işte.. Nasıl! Pencere açsınlar da içerdeki şeri'at pencereden hemencecik kaçsın ve nâmahremler gâvur mu olsunlar! Tövbe, tövbe de!

Evin çevresine bakıyorum. Mahalleyi kırk yıl sonra gözden geçirivorum. Yattığım evin yüz lerce eşi durup duruyor. Hâlâ mı hâlâ..

— Bunaldım. Kaçalım buradan arkadaş!.

Sıska beygirli bir araba geçiyor. Yolun bir karış tozunu puflatarak arabanın yanına geldik.

— Durdurduk amma nereye gideceğiz? Kasketli arabacı yayvan, fakat düz bir Türkçe ile söyledi:

— Nereye istersen beyim.

— Benim bey olduğumu nereden bildin?

— Bu efendi ile İstanbulluca konuşurdun da ondan.. Kuşluk öğle yemeği) yiyeceksen sizi belediye parkına götüreyim.

Üç arkadaş yolda konuştuk. Neler konuştuk. Bay Yovanoviçle konuştuklarımızı açıkça ya zabilirim, çünkü etliye sütlüye dokunur hiç bir şey konuşmadık. Fakat arabacı ile konuştuğumu söylemem. Yahut yazacağım kitaba sakladım. Burada yazarsam, sesi ve kokusu orada çıkar. Bana göre hava hoş amma, zavallı Türk arabacının şeriatçılar elinde çekeceği çok olur. Çünkü fes giyilmesi için yobazlar fetva çıkarmışlr. Sağa bastın fetva, sola bastın fetva, güneşe baktın fetva, aya bakmadın fetva... Burada fetva, Mahmutpaşa çarşısının işportalarındaki tapon mallardan daha bol ve daha bedavadan ucuza... Nasıl anlatayım? Tıpkı Osmanlı saltanatının Kosova vilâyeti celilesi zamanındaki fetvalar gibi.. Gece gündüz işleri güçleri ikidir: Biri hiç bir ilgileri kalmamış olan Ankaraya küfretmek, öteki de o illerde kalan bir avuç temiz türkü ezmek için fetvalar çıkarmak!.

— İşte geldik.

İndik, dört yanıma bakıyorum..

Park... amma park derim size. Alt yanını siz anlayın.. Binbir çeşit gül kokularını daha kapıdan duyuyorum. Yemek hazırlanıncıya kadar içinde bir de küçük jeolojik bahçesi olan parkın onda birini ancak dolaşabildim. İyice hatırlayorum. Burası bir batakhktı. Kurbağalar saltanat sürer ve sıtma anofelleri ordugâh kurardı. Biz mektep çocukları da buralara gelir hava almağa çalışırdık. O zamanlar burasını belki bir vali, belki - ummam ya neyse ? bir belediye reisi park yapmak istemiştir. Fakat mutlaka karşılarına bir kaç bid'at fetvası, bir kaç isyanla beraber çıkarılmıştır.

Skoplja demiyorum, Üsküpten konuşuyorum. Evet.. kırk yıl önceki Üsküp, kırk yıl önce kaldığı yerde kalmamıştır. Hayır. Kırk yıl önce nerede kalmışsa, ondan seksen yıl geriye gitmiştir; önüne ve ardına bakmadan...

Rahmetli, bağrı yanık (Dayko) ile sarı (Mehmetçe) nin kulakları çınlasın: Vardarın bu kenarında, yemyeşil bir parkın mermer havuzu başında çuçka biberli kebabçe yiyorum. Ve Vardarın öte kenarında da bir kaç dürüm dürüm yobaz bir kaç yüz bin temiz, saf ve cevherden türkü ezmek için zehirli fetvalar çıkarıyorlar!

Yalnız bir şeyden teselli buluvorum: Buradaki Türkler ya Yugoslavya devletinin tebaası olmasa idiler de başka bir devlet bozmasının pençesine düşselerdi ne olurdu? Bu ihtimalin düşüncesi bile tüyleri ürpertmeğe bol bol yeter.

(Bitmedi)

Aka GÜNDÜZ

"Yeni Sabahın,, ilân fiyatları

	Kr.
Başlık maktu olarak	750
Birinci sayfada santimi	500
İkinci „ „	350
Üçüncü „ „	300
Dördüncü „ „	100
Beşinci „ „	75
Altıncı „ „	50

Başvekâlet beden terbiyesi umum müdürlüğü İstanbul bölgesi müdürlüğünden:

1 — Başvekâlet Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü İstanbul Bölgesi mükellefleri için 600 kuruş muhammen bedel ile 400 kat nümunesi veçhile elbisenin 25/7/1941 Cuma günü saat 15 de açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat 172 lira elli kuruştur.

3 — Şartname iki buçuk lira mukabilinde Bölge Mükellefiyet şubesinden alınabilir.

4 — İsteklilerin kanuni vesikalariyle birlikte mezkûr gün ve saatte Taksimde Sıraserviler caddesinde 57 numaralı Bölge binasında Mübayaa (5963)

Askerlik işleri

Üsküdar askerlik şubesinden

Üsküdar Askerilk şubesinde kayıtlı ve derece üzerinden harp malûlü subay ve erat ile şehit yetimlerine 941 malî yılı bey'iye ikramiyesinin tevziatına 22 temmuz 941 Salı gününden itibaren aşağıda yazılı tarih ve günlerde askerlik şubesinde baş lanacaktır. İzdiham ve karışıklığı mucip olmamak üzere istihkak sahiplerinin gününde müracaat etmeleri ve iyice kâğıt üzerine çıkarılmış dört adet vesika fotoğrafı ikramiye tevzi cüzdanı resmî senet ve raporlarını ve nüfus hüviyet cüzdanlarını da birlikte getirmeleri ilân olunur.

Şehit yetimlerine: 22 Temmuz 941 Salı ve 24 Temmuz 941 Perşembe günleri.

Subaylara: 29 Temmuz 941 Salı.

Erata: 31 Temmuz 941 Perşembe.

RADYO

21 Temmuz 1941

7.30	Program	18.30	Konuşma
7.33	Müzik	18.40	Müzik
7.45	Haberler	19.00	Konuşma
8.00	Müzik	19.15	Müzik
8.30	Evin saati	19.30	Haberler
	★	19.45	Müzik
12.30	Program	20.15	Radyo gazetesi
12.33	Müzik	20.45	Müzik
12.45	Haberler	21.00	Ziraat takvimi
13.00	Müzik	20.15	Solo şarkılar
13.15	Fasıl şarkılar	21,25	Knouşma
13.30	Konuşma	21.45	Müzik
	★	22.30	Haberler
18.00	Program	22.45	Müzik
18.03	Müzik	22.55	Kapanış

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Evliyalar gösterir.
2 — Mühlet, faideli bir âlet.
3 — Bir meyve, komşu bir memleket.
4 — Bir nota, başka bir nota.
5 — Keder, sonuna R gelse rüzgâr yapar.
6 — İstikbali keşif, bir nota.
7 — Büyükler.
8 — Bir içki, bir nota.
9 — Bir emir, ilân.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Fransızca bir harfin okunuşu, tehlikeli bir mahlûk.
2 — Keramet gösteren, çok değil.
3 — İnkıyat, eleme âleti.
4 — Adeleye ait, açık yer.
5 — Bir harfin okunuşu, bir meyve.
6 — Horozda bulunur.
7 — Evliyalar yatar.
8 — Bir işaret edatı, sarı bir süs.
9 — Pehlivanlar atar, öz Türke işaret.

(Evvelki bulmacanın halli)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	B	İ	R	A	İ	Ç	M	E	K
2	İ	M	A	L	■	A	İ	L	E
3	Z	A	M	■	N	■	■	N	
4	A	R	A	L	I	K	■	A	T
5	N	■	Z	E	■	I	R	Z	■
6	S	A	A	T	■	R	A	■	A
7	■	İ	N	■	D	I	Ş	■	D
8	E	L	■	F	A	■	E	M	İ
9	N	E	T	A	M	E	L	İ	■

Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İKRAMİYELERİ

1 adet	2000	Liralık	= 2000.—	Lira
3 »	1000	»	= 3000.—	»
2 »	750	»	= 1500.—	»
4 »	500	»	= 2000.—	»
8 »	250	»	= 2000.—	»
35 »	100	»	= 3500.—	»
80 »	50	»	= 4000.—	»
300 »	20	»	= 6000.—	»

Devlet Demiryolları İlânları

15 Ağustos 1941 tarihinden itibaren:

1 — Banliyö yolcu tarifelerile zahire tarifesi hariç olmak üzere, demiryolları esas tarifelerinin «6» olan emsali, nakil ücretlerine münhasır olmak ve tarife vahitleri ile hasılı zarbından çıkacak santim kesirleri santime iblâğ edilmek şartile «6,3» e çıkarılacaktır.

2 — Ana hat tarifelerinden: D D. 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18; 19, 101, 102, 109, 112

201, 202, 203, 204, 205, 206, 208, 211, 212, 213, 215, 217, 220, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231 232, 233, 234.

«Maktu ücretlere ait III. cü kısma» 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 250, 251, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 259.

Mudanya - Bursa tarifelerinden: M. B. 1, 3, 4, 5.

Samsun - Çarşamba tarifelerinden: S. S. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 9.

Erzurum hudut tarifelerinden: 19, 20, 21 numaralı hususî ve tenzilli tarifelere göre her mesafe için tahakkuk edecek nakil ücretlerine % 5 zam yapılacaktır.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. (4280 — 5618)

* * *

Muhammen bedeli 33.000 (otuz üç bin) lira olan 20 ton kaymağın İngiliz beziri 30/7/941 Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 2475 (iki bin dört yüz yetmiş beş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 100 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (5726)

* * *

Muhammen bedeli (12000) on iki bin lira olan (20 ton) galvanize oluklu saç 29/7/941 Salı günü saat (15) de kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (900) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat (14) de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk şefliğinden dağılacagktır. (5732)

* * *

Muhammen bedeli 192.500 (yüz doksan iki bin beş yüz) lira olan 550 ton silindir yağı 31/7/941 perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Aukarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 10.875 (on bin sekiz yüz yetmiş beş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 200 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (5728)

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası. Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve Ticarî her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır

4	aded	1.000	Liralık	4.000	Lira	100	aded	50	Liralık	5.000	Lira
4	»	500	»	2.000	»	120	»	40	»	4.800	»
4	»	250	»	1.000	»	160	»	20	»	3.200	»
40	»	100	»	4.000	»						

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede dört defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

Sahibi: A. Camaleddin Saraçoğlu Neşriyat Müdürü
Basıldığı yer: (H. Bekir Gürsoylar ve A. Cemaleddin) «tbaası»